

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je
8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 6 K).
— Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naročnina, reklamacije in in-
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“,
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 17.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1911.

Leto XXIV.

Izmed vseh za vse.

Bilo je na nekem volilnem shodu v lepi savinjski dolini. Za našo Kmečko zvezo je takrat v deželni zbor kandidiral vrli, dovtipni Terglav, ki je seveda ob volitvi tudi sijajno zmagal. Na shodu je prvi nastopil deželni in bivši državni poslanec dr. Benkovič, ter je, kakor tako izvrstno zna, v daljšem govoru jasno in temeljito razlagal, kakšno delo čaka poslance Kmečke zveze v nemškem Gradcu. Za njim je imel nastopiti kandidat Terglav, ki je pa videl, da mu je dr. Benkovič obmala vse pobral, kar je sam misli povedati. Hitro se ojunači in pravi nekako tako-le: »Dragi volilci! Zdaj ste slišali doktorja, kako hoče delovati v deželnem zboru. Vse, kar je rekel, je prav! Treba je pa, da izvolite tudi kmeta, ki bo doktorjem gledal na prste, če res tako delajo, kakor govore.« Nepopisno veselo odobravanje je zagrmelo ob teh besedah in kmečki kandidat je s svojim kratkim govorom več dosegel, nego da bi bil na dolgo in široko razvijal svoj program.

To zabavno zgodbo smo zapisali za voljo tega, ker ima res veliko resnega, zdravega jedra v sebi. Gotovo je neobhodno potrebno, da se v deželni in državni zbor volijo izobraženi, izšolani možje. Delovanje v teh zborih je tako, da to zahteva. Tudi priprosti mož bistrega duha ima lahko zdrave, koristne misli; večkrat bolj zdrave, nego mnogo izobražencev. Da se pa take misli izvrše v primernih postavah, zato je treba globokega, obsežnega znanja. Toda poslanec Terglav je imel prav: treba je v zborih poleg izobražencev tudi mož izmed ljudstva. Naša stranka se tega drži in ima v vseh slovenskih

deželah poleg izobražencev tudi kmete in delavce med svojimi poslanci. Liberalci so pač zagnali svoj čas krik: kmet kmeta! Kadar je pa šlo za to, da so razdeljevali mandate, kjer so imeli kaj upanja na zmago, so postavili same mestne ljudi. Naši poslanci so tudi zavoljo tega tako sijajno zastopali slovensko ljudstvo na Dunaju, ker so bili res med njimi zastopani vsi stanovi.

To načelo je tako zdravo in se je tako lepo izkazalo, da se ga moramo držati tudi znanprej. Poglejmo samo, kako delajo naši kmečki poslanci med sovražnimi Nemci v graškem deželnem zboru. Za pravice svojega ljudstva se bore tako neustrašeno in neupogljivo, da je prešla njihovim po številu neprijetno močnejšim nemškim nasprotnikom vsa korajža, da bi jih mogli premagati. V težkem in hudem boju v kranjskem deželnem zboru proti nemškim in slovenskim liberalcem in proti baronu Heinu so se tudi kmečki zastopniki izborno izkazali. Naši voditelji so to po raznih shodih velikrat povdarjali in kmetje poslanci sami navdušeni za stranko pripovedujejo, kako se res dela v kranjskem deželnem zboru za ljudstvo, in kako se upošteva misel in predlog vsakega poslanca. Ko se posvetujejo, ni čutiti nobenega razločka med izobraženim doktorjem in med kmetom; vsak svobodno zagovarja svoje prepričanje proti vsakomur. Seveda, ko pa večina nekaj sklene, se vsi tega drže.

Naj omenimo posebej samo eno reč! Cela dežela ve, kako se naša večina v deželnem zboru z vsemi močmi trudi, da bi povzdignila živinorejo in s tem zagotovila kmetu boljše dohodke. Treba je bilo tega dela na vso moč. Da se je tako uspešno in s tako vnemo začela, imajo pred vsem zasluge poslanci

kmetje, osobito poslanec Demšar, ki je neprenehoma ob vsaki priložnosti to reč povdarjal, češ, da je najvažnejša in da mora biti izmed vseh prva v delu naše stranke. Ravno ta poslanec je tudi na Dunaju v par tehtnih govorih, ki so iz našega lista znani našim bravcem proti socialnim demokratom in liberalcem razlagal kmečke razmere glede na živinorejo in stavil na vlado zelo koristne zahteve, katerih nekatere so se tudi že izpolnile.

Kako sta se držala Gostinčar in Demšar v tistem hudem boju, ko so se morali naši poslanci upreti preziranju našega naroda o priliki, ko se je Lahom hotela dati visoka šola, je »Domoljub« natančno poročal in je bilo omenjeno tudi v zadnjem njegovem uvodnem članku. Iz vsega tega vidimo, da ima Terglav popolnoma prav. Obojih je treba: izobražencev in mož izmed ljudstva med poslanci. Naša stranka jih ima in zato se zaveda, da je nobena sila ne more premagati. Ljudje se zanesejo na izobražene voditelje tem bolj, ker vidijo ob njihovi strani v bratovski edinosti in pristrčni vzajemnosti svoje lastne stanovske tovariše. Prepričani smo, da bo ravno ta reč tudi pri bližnjih volitvah v državni zbor dala našim somišljenikom novega ognja in novega poguma, da bodo tisto pest liberalcev, kar se je še sili v naši domovini, postavili pod kap. Naši poslanci, vzeti izmed vseh stanov, pojdejo pa tudi za vse, zlasti pa za našega kmeta, nanovo na delo.

Političen pregled

POPOLN SPORAZUM MED NAŠO IN OGRSKO VLADO GLEDE VOJAŠKIH PREDLOG?

Pri pogajanjih, ki so se po Veliki noči zopet vršila med ogrskim ministrskim predsednikom grofom Khuenom in našim ministrskim predsednikom baronom Binertom preteklo sredo glede vojaških reformnih predlog, se poroča, da se nista zedinila samo glede drugih, manj važnih spornih točk, temveč tudi glede najbolj kočljive sporne zadeve: glede vprašanja o razpravnem jeziku pri predlogi o reformi vojaškega kazenskega reda, kakor smo o tem že ponovno poročali v »Domoljubu«. Nevarnost, ki jo je tvorilo zlasti to vprašanje za Binertov ministrski stolec, s tem seveda še ni zmanjšana ali celo odstranjena, to se zna, zlasti, ker še ni znano podrobnejše, kaj in kako se je pri tem pogajanju odnehalo, oziroma dovolilo od strani naše vlade ogrskim zahtevam! O tem bo mogoče določnejše govoriti in poročati šele, ko se izve tudi podrobnosti.

PROGRAM (NAČRT, POROČILO) NOVE LAŠKE VLADE.

Novi italijanski ministrski predsednik Giolitti (izg.: Žoliti) je podal kmalu po sestavi nove vlade — prejšnje ministrstvo je bilo podalo kralju ostavko koncem sušca radi neke opozicijske taktike strank, kateri sta pripadala dva ministra, ki sta bila nato prisiljena demisionirati in z njima vred je odstopil celokupen kabinet — izjavo, kakšen program si je nova vlada načrtala, po katerem misli delovati. Najprej izraža, da treba, da dobe volilno pravico vsi tisti, ki so služili vojake in so dovršili 30. leto. Volilna reforma mora preprečiti vsakršne goljufije, podkupovanje in nasilstvo. Poslanci morajo za svoje delovanje dobiti odškodnino (dijete), da morejo postati poslanci tudi manj premožne osebe. Minister je tudi omenjal, da misli vpejati monopol zavarovanja za življenje (t. j. da se bo le pri državi zavarovalo za življenje, ne več pri raznih zavarovalnicah raznih družb, bank itd., ki jim gre le za dobiček). Glede na zunanjjo laško politiko je dejal Giolitti, da se bo Italija držala svojih starih poti in da bo zvesta zaveznica svojim zvezam ter pristrana nasproti vsem velelastem. Armada in mornarica jamčita za mir. Glede razmerja države do cerkve je izjavil, da bo sledil in se ravnal po načelu najboljše svobode in da hoče spoštovati verska čutila, a da hoče pri vsakega započetju (akciji) čuvati pravice države, ki so potrebne, da se ohrani suvereniteta (neodvisna oblast) države. Ob koncu se je seveda

spomnil tudi letošnjega italijanskega jubileja (slabega spomina siloma, s pomočjo ropa in nasilja) zedinjene Italije.

VSTAJA V ALBANIJI.

Dežela, kjer je malokdaj ali nikdar mir doma, divje gorata, od zunaj skoro nedostopna Albanija s svojimi popolni svobodi tako željni Albanci povzroča že celo spomlad turški vladi silne skrbi s svojimi nemiri. Vstaši, ki hočejo Turkom poplačati z orožjem v roki svoj dolg še od zadnje jeseni, so že na mnogo krajih posamezno in skupno napadli turške čete in straže ter jih večinoma pobedili in premagali. Glavni in pravi vzrok vstajev in sploh vseh Albancev je, ker nečejo biti podložni naravnost krutim Turkom, temveč se hočejo sami vladati, zato zahtevajo in se sedaj borijo za lastno samoupravo, ki bi pa ne bila naravnost odvisna od Turčije, temveč bila naj bi pod zaščito evropskih velevlasti. Nek albanski vstaški voditelj je izjavil, da Albanci boja prej ne ustavijo, dokler ne dosežejo tega, kar zahtevajo — samouprave, ter povdarjal, da pojde za nje dosego v boj nad stotisoč Albancev. (Albanski narod šteje, ker je natančno štetje zaradi bojevitosti prebivalcev in nedostopnosti krajev skoraj nemogoče, približno tri in pol do štiri milijone duš.) Turčija je poslala nad Albance celo armado in so se že bili vroči boji, a kakor poročajo, so vstaši, ki dobro poznajo svoje domače kraje in svet, imeli le malo izgub, dočim se turškim četam godi huda, čeprav se jim posreči tučintam razgnati, razkropiti vstaške čete in jih vreči nazaj proti goram, kamor jih Turki ne morejo daleč zasledovati in preganjati, kajti skalovita Albanija je podobna močni, iz žive skale zgrajeni veliki trdnjavi z vse polno samimi manjšimi trdnjavami in pribežališči ter skrivališči. Albanci so pa tudi izvrstno oboroženi, imajo namreč najmodernejše puške, trdk Mauser in Martini, ki so jih turškemu vojnemu erarju ukradli iz nekega skladišča v Skadru. Turške čete dobivajo vedno novih ojačenj. Vstaja se pa vedno bolj širi, ker se upira vedno več albanskih rodov. Turško vojaštvo je lahko zmagovalo nad Albanci v bojih v nižini ob železnici in je imelo strojne puške in topove, a sedaj, ko so se razvrstili vstaši po goratih krajih, kjer so jim dobro znane domače gore, bodo pa vstaši na boljšem, saj so s strelivom dobro preskrbljeni.

Turška grozodejstva so pač tudi vedno enaka. Kjer premagajo vstaše Albance, tam potem vse razdenejo, požgo, vse, kar je živega, pa pomore na grozovit, neusmiljen način. Zato je zbežalo tudi mnogo Albancev z družinami z doma v sosedno kraljestvo Črnogoro, da si reši in otme življenje. Ker so šli na pomoč vstaškim Albancem tudi nič manj bojeviti Črnogorci, seveda ne javno, temveč lepo na tihem, je Turčija to doznala in z vso odločnostjo zahtevala od črnogorske vla-

de, da naj miruje in ohrani nevtralnost, naj ne pomaga vstašem s vtihotapljanjem orožja in podporo svojih prostovoljcev. Mnogo si Turki seveda ne bodo upali proti Črni gori, ker Črna gora ima v Rusiji veliko prijateljev in hči sedanjega črnogorskega kralja Nikolaja je italijanska kraljica! In tudi Italija stoji zelo na strani Albancev, kajti Lahom diši boljši del Albanije! Pri Albancih so doma tudi »ženski junaki«, v najboljšem pomenu besede. Na nekem bojišču so našli Turki med ubitimi in ranjenci tudi ženske, preoblečene v moške, ki so se bojevale proti Turkom.

Sveti Oče Pij X. za Albance. Skadrski nadškof je bil v Rimu sprejet od papeža v zaslisanje ter je poročal o silni bedi katoliških Albancev, ki jih Mladoturki še veliko huje zatirajo, nego prejšnja vlada pod Abdul Hamidom, jim nakladajo neznozne davke, jih hočejo oropati vseh dosedaj jim dopuščenih svobodščin in jim zatirajo jezik. Sveti Oče je z veliko žalostjo vzel to nič manj žalostno poročilo na znanje in naročil nadškofu, naj sporoči svoji duhovščini, da pouči ljudstvo, naj bo pokorno oblastem, obenem pa je sv. Oče naročil apostolskemu delegatu (papeževemu zastopniku) pri turškem dvoru v Carigradu, naj sporoči turški vladi, da ji sveti Oče priporoča, naj postopa z Albanci po načelih pravičnosti in enakopravnosti, če ne, sveti Oče ne bo mogel podpirati želje mladoturške vlade, da se ustanovi v Carigradu apostolska nunciatura. Mladoturki se namreč na vso moč potegujejo za nunciature (papeško poslanstvo), da bi se na ta način iznebili protektorata (varstva) tujih veleoblasti nad katoličani v turškem cesarstvu. Listi poročajo sedaj dan za dnem o novih spopadih vstajev s Turki in opisujejo silno, izredno, posebno hrabrost in bojno izurjenost Albancev, ki vedno pogosteje potolčejo in pobijajo močnejše turške čete in prodirajo zopet iz varnih gor proti nižinam. Neka turška krvooločna armada je razdela in požgala več mirnih vasi s katoliškimi albanskimi cerkvami, tako da je bilo prebivalstvo prisiljeno se pridružiti vstašem. Naša država, dasi je ona »zaščitnica« albanskih katoličanov, ki jih sedaj Turki more in jim požigajo cerkve in dom, se drži nasproti tem turškim nasiljem skrajno mirno in brezbrizno, ker gre tu pač le za albanske katoličane! O, če bi se od strani Turkov le en las skrivil kakemu avstrijskemu ali mažarskemu čifutskemu židovskemu sleparju ali pa agentu, bi bili alarmirali gotovo že pol armade. Italija je že pripravila potrebno vojaštvo, če bi ji bilo treba. Poroča se tudi vest, da so razni zastopniki, ki zastopajo velevlasti pri turški vladi v Carigradu, opozorili turško vlado, da utegnejo nastati zavoljo albanske vstaje mednarodni zapletitaji in nesporazumljenja, brez vsake potrebe, ker Turčija lahko ugodi željam Albancev, ne da bi pri tem kaj trpela sulta-

nova oblast, če dobe Albanci — samo-
upravo.

VSTAJA V MAROKU.

Tudi v severnozahodnem mohame-
danskem sultanatu (cesarstvu) Maroko
je vzbuknila vstaja nekaterih rodov zo-
per sultana Mulej Hafida in zato oble-
ga glavno mesto Fez, prej pa so bili
vstajši premagali nesložno sultanovo
vojsko ne daleč od Feza, ki je sedaj v
silnem strahu in stiski, stvari pa stoje
kaj resno. Vzrok vstaji ni le to, da se
branijo plačevati davek, temveč neko
novo, tuje, sovražno teženje, ki gre za
tem, da odstrani vsak tuji vpliv in ho-
če zlasti varovati neodvisno narodnost
domačinstva. Gibanje je naperjeno zla-
sti zoper Francoze, ki so imeli doslej
odločilen vpliv v deželi pod sultanom
Mulej Hafidom. Kako še bo, bomo vi-
deli.

VSTAJA FRANCOSKIH VINIČARJEV.

Na Francoskem so se uprli — da
sporeči »Domoljub« ob enem kar o treh
vstajah, ki so vse krvave — viničarji,
in sicer v deželi, ki jo pozna vsak pi-
vec kakor abstinenc po penečem se
»šampanjcu«, v deželi Champagne
(beri: »Šampanj«), ter plenijo in zaži-
gajo tvornice »šampanjca«. Vlada je
poslala za te nemirne »pospeševalce«
abstinence in »ubijalce« najhujšega
kralja alkohola, ki se hočejo s tem
znesti nad že dolgo, dolgo jih izjemajo-
čimi veletrgovci in vinskimi sleparski-
mi prekupci, celo armado, ki bije po-
nekod pravcate boje z lopatami, vila-
mi, cepci, kladvi oboroženimi viničarji-
vstajši. Vstaja se grozno širi, a so vsi
deželo zasedli vojaki, ki duše upor in
plenjenje. Vstajši so dosedaj razbili
okrog 6,000.000 (šest milijonov) šam-
panjskih butelj, kar znese v vrednosti
okrog 20,000.000 frankov (beri: dvajset
milijonov frankov!). To je že dosti če-
den prispevek za abstinence! Poroča
se, da je v krajih, kjer je razsajala vi-
ničarska vstaja, sedaj mir, a sledovi
razdejanja so tako grozni, da je celo
sam poveljnik 6. francoskega armad-
nega zbora, ko je prvič videl, kako so
viničarji pustošili, vzkliknil: »To je
najstrašnejša podoba opustošenja, ki
sem jih dosedaj videl!«

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

PRVO POGlavJE.

Podgrad.

Bilo je v dobi, ki jo stari očanci še
vedno nazivajo »ono staro dobro dobo«,
takrat, ko si potreboval še veliko časa,
da si prišel iz Ljubljane v Trst, ko še
ni bilo vseh teh prometnih udobnosti,
ki jih smatramo danes kot nekaj samo-

posebi umevnega in kot nekaj za živ-
ljenje neizogibno potrebnega, ali vsaj
polovico toliko ne, kot jih imamo dan-
danes; takrat je bil Podgrad le malo-
pomemben, od velikega prometa precej
oddaljen trg.

Med dvema vrstama hiš se je vila
precej široka, pa zelo prašna cesta. Ob
cesti je semtertja rastla trava, ki so jo
kar sproti pojedle koze. Tudi hiše
same niso bile bogve kako lične, nekaj
mračnega, temnega je kazala vsa njih
zunanjščina; imele so večinoma kame-
nito streho v obrambo zoper vihar in
pa vsa okna omrežena. Človek bi skoro
mislil, da te mreže niso imele drugega
pomena, kakor da so zabranjevale svet-
lobi vstop v sobe in da so celemu trgu
dajale še bolj mrtvaški značaj.

Podgrad je bil zidan jako ne-
okusno. Pa vključ temu je bil vendar
eden izmed onih krajev, ki nudijo opa-
zovalcu nekaj posebnega, pa obenem
nekaj tako prijetno domačega, da si
precej pridobije njegovo srce in da mu
ne izginejo nikdar več izpred oči in mu
ostanejo v spominu celo takrat, ko si-
cer otemne in oblede vse druge še tako
veličastne in sijajne slike, ki jih hrani
spomin.

Če si prišel v trg po cesti iz Trsta
sem, si naletel najprej na gostilno »pri
orlu«; bila je to že stara, nekam osi-
vela pivnica. Nad vrati je pozdrav-
ljalo tujca veliko, zastavi podobno go-
stilniško znamenje, ki se je ob vetru
vrtelo kakor veterica s precej hrešče-
čim ropotom, kakor bi hotelo opozoriti
trudnega popotnika, naj se odpočije,
naj gre okusit gostoljubje, ki ga nudi
gostilna vsakemu za mal denar. Na-
sproti gostilni je kraljeval samozavest-
no precej velik kmetiški dvorec, že
tudi častitljive starosti. Okoli poslopja
pa se je razprostiral prostran vrt, ob-
dan s kamenito ograjo in gosto zasa-
jen s sadnim drevjem, v čegar senci
so se kaj dobro zabavale kokoši. Izza
hiše so prihajali neokusni glasovi pra-
šičev, ki so s svojim cviljenjem kar
prevpili nežne glasove golobov in ve-
sele popevke ptičev, ki so se tako do-
mače in nemoteno zibali po vejah in
kratkočasili mimoidoče domačine in
tujce.

Med tema dvema hišama se je pri-
čenjala takozvana »velika cesta«. Ob
tej si videl nadalje kovačnico, v kateri
so neprestano nabijala kladiva, na
drugi strani pekarno z lično prodajal-
nico. Trdo zraven te je bila lekarna in
potem prodajalnica rezbarij. Ko si tako
šel mimo teh in enakih posameznosti,
ti je slednjič obtičalo oko na nekem
majhnem poslopju sredi ceste, ki je
razdelilo pot v dve ulici, eno nekoliko
bolj široko, drugo ozko, in tako zaklju-
čilo veliko cesto.

Naša povest se pričinja nekega
vročega poletnega večera. Že so se po-
slovili zadnji solnčni žarki in nad tr-
gom že sniva mirno in tiho večerni
mrak. Zrak se še ni ohladil, vežna
vrata so večinoma odprta in pred
njimi sede semtertja možakarji, prav

ohlajno oblečeni, da bi se nekoliko
ohladili; vsak ima v ustih pipo in zdaj-
pazdaj izpregovori ta ali oni kako
opazko ali kako vprašanje. Vsakemu
odgovoru pa mora pripraviti pot dolga
vrsta previdno izdahnjenih dimovih
oblačkov.

Tedaj pa je pritekel neki deček iz
lekarnar in postavil nad vežna vrata
barvano svetilnico; medtem pa je vta-
nil odzadaj lekarnar sam dve voščeni
sveči za pisano barvane steklene
kroglice, ki so pošiljale na cesto rdeče
in rumene svetlobne žarke. Nato je pri-
šel še neki postaran mož z lučjo v roki,
z lestvico in posodo za olje in prižgal
še tri svetilnice: in glej! v petih minu-
tah je bila velika cesta razsvetljena.

Kakor na dano znamenje so se
dvignile zdajci cele gručice, ki so bile
dozdaj zaverovane v resne pogovore,
ne meneč se, da nemara pogovor še ni
bil dokončan. Stari so se neokretno
podvizali vsak proti svojemu stanova-
nju, dočim jim je mladina sledila le
bolj nerada. Vedno temnejše je posta-
jalo; zdaj so se zaprla tu vežna vrata,
zdaj zopet na drugi strani in le skozi
gosto omrežena okna je prisvetil sem-
intja kak moten žarek. Jedva je v zvo-
niku odbila ura devet, že so začele po
stanovanjih ugašati lučke in dobri tr-
žani so šli počivati, zakaj preveč nespa-
metno bi se jim zdelo dalje po nepo-
trebnem tratiti olje, zlasti ker bo zju-
traj itak treba zgodaj vstati in iti na
delo.

Povsod je zavladala nočna tihota
in mir, v naravi in v trgu, le ona hiša
ob koncu velike ceste jo je kalila, le tu
notri ni bilo miru, ampak bolest in
tuga in nemir.

V precej lično opremljeni sobi so
seledele pri mizi tri osebe. Raz mizo je
pošiljala svetilnica svetlobne žarke po
sobi in mračno razsvetljevala steno.
Okno je bilo odprto; ravno pred njim
je rastla vitka cipresa in skozi vejevje
je zdajpazdaj zablestela svetla zvezda.
Ozračje se je že ohladilo in mamljiv
duh je prihajal skozi okno v sobo, va-
beč stanovalce v prosto naravo.

Priletna gospa je sedela v starem
naslonjaču in nemo strmela predse,
roke sklenjene kakor k molitvi. Upadla
lica so ji bila še dosti rdeče pobarvana;
njena spodnja ustna je značila, da je
žena precej zgovorna; ves njen izraz pa
je bil mil in docela blag.

Njej nasproti je sedel mlad mož,
širokih pleč, zarjavelega, od solca
ožganega obraza, velikih, svetlih, pa
črnih oči in temnih, valovitih las. Bil
je v krmarski obleki, dolgih črnih hla-
čah, na desnici mu je pa blestel pri-
prost srebrn prstan.

Poleg njega je sedela na nizkem
stolu mlada ženska postava, ponižno
prikupljivega obraza, svetlih blede-
las, ki so se ob svetilnični luči svetili
kakor zlato, in modrih oči, ki so pa
bile sedaj polne solz.

Tako je sedela mala družba že
nekaj minut tiho in nemo; ničesar nisi
slišal razen tiktakanja ure in pa rfo-

tanja nočne veše, ki je jezno obletavala svetilnico.

Tedaj pa je dvignila gospa glavo in prekinila molk, rekoč:

»Ljuba otroka, ne zdi se mi prav tako, da se tako zelo vdajata žalosti in tugovanju. Če Bogu zaupamo in trdno vanj verujemo, potem ni ničesar na svetu, kar bi nas moglo resnično užalostiti.«

»Toda Ivo in jaz še nisva bila nikdar ločena, mamica,« je stokala nečakinja.

»Pa vendar nikar ne jokaj, ljuba ženka,« jo je skušal tolažiti mladi mož, dasi se je sam jedva premagoval. Pogladil ji je lase in ljubeznivo pristavil: »Saj pot ne bo tako dolga; zapustim te samo za malo časa, to je vse! Ali nimam prav, babica?«

»Seveda, seveda, moj sin,« je priklimala starka in mu pritrčila.

»Toda kako dolgo bom pač morala čakati, da zopet pride!« je nadalje jadovala mlada gospa.

Stara mati je tedaj nekam karajoče zmajala z glavo in rekla:

»Na tem svetu je vse samo slovo in svidenje, odhod in prihod; človeško življenje je kakor rosa na zrcalu!«

»Ne, ne!« je naenkrat posegel vmes mladi mož. »Ta primera je preveč sentimentalna in melanholična. Življenje je vendar nekaj več kakor sapa ali rosa. Rajši bi se neprestano bojeval z nadlogami in težavami, kakor da bi smatral človeško življenje za nekaj

tako nizkega. Vida, oba skupaj ne smeva izgubiti poguma. Jaz potrebujem za pot veliko moči in ti kot moja žena mi moraš pri tem pomagati. Pomisli vendar, ko se vrnem s te poti, se nama nikdar več ne bo treba ločiti; prihodnje leto postanem kapitan in potem te lahko vzamem s seboj na morje.«

»Seveda, če bi enkrat res prišlo do tega,« je jadikovala mlada žena in položila svoj obraz na možovo roko.

»No, čas ti bo hitreje potekel, kakor si sedaj sama misliš,« jo je zopet skušala potolažiti stara mati; »pridno boš delala in se trudila, da bo našel mož, ko se vrne, vse v najlepšem redu. Obesili bova tudi v tvoji spalnici koledar in vsak večer, ko bova enkrat odmolili večerno molitev, bova odtrgali en dan. Potem boš pa kmalu videla, kako hitro se nama bo koledar tanjšal. Zavedaj se, Vida, in nikar ne obtežuj možu slovesa brez potrebe.«

Tako ji je prigovarjala babica; mlada gospa je pa dvignila glavo, uprla svoje oči v moževe in nato kakor otrok položila svojo glavo na njegovo ramo.

»Glej, moja dobra žena,« je ubral sedaj mož veselejši glas, »babičina misel o koledarju je vendar tako nekaj prijetnega; tudi jaz bom vzel s seboj koledar in bom delal isto kot ti. In tako se bomo lahko vsak večer skupno veselili o dnevu, ki je minil.«

»Da, to bi bila mala tolažba, toda, Ivo, ko pride jesen in zima in ko začno

razsajati viharji, tedaj bom neprestano trepetala zate in se bala in mislila, da si tudi ti v nevarnosti.«

»To bi bilo pa vendar preveč nespartmetno, moje dete. Pomisli, kako daleč bom jaz od tebe. Čeprav bo tu razsajal vihar, bo vendar tam, kjer bom jaz, takrat lahko najlepše poletno vreme in modro nebo se bo razprostiralo nad menoj, ko bodo tukaj divjale nevihte. Ali boš mislila vedno na to, moja duša? Obljubi mi vsaj to!«

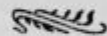
»Da, bom, lahko se zanesesh name.«

»In dalje, ljuba ženka, opazuj cvetlice! Sicer boš res najprej videla, kako bodo ovenele, toda potem bodo začela nanovo poganjati in brsteti in to naj ti naznanja, da se bom tudi jaz povrnil k tebi, kakor hitro me zapodi semkaj ugoden veter.«

Pa iznova je začela Vida stokati in stiskati možovo roko. Nekaj otroško ljubeznivega je razodeval njen obraz, svojo bolelost je pa izražala tako krčevito, da je skoro premagala tudi moža in da se je ta zatekel k stari materi, naj mu pomaga. Pa tudi ta ni mogla dosti pomagati, ker je mislila na naslednji dan in uro ločitve. — Slednjič pa je vendar rekla:

»Skoro bi poslala po gospoda župnika. Ta bo znal bolje kakor kdorkoli izmed nas Vido prepričati in ji razjasniti, da se mora vdati v usodo.«

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Občinska volitev v Ljubljani je prinesla za liberalce silen poraz. Z največjo težavo so si ohranili izmed 45 mandatov 23, tako da imajo nasprotne stranke skupaj 22 občinskih mandatov, liberalci torej samo en glas večine. Volilcev pa niti polovico nimajo na svoji strani; več kot 1000 glasov imajo manj kot vse druge stranke. Slovenska Ljudska Stranka je pridobila 14 mandatov, Nemci 7, socialni demokratje pa 1. Za Ljubljano se začelja nova doba.

Zvršilni odbor S. L. S. je sklenil v svoji seji v torek, dne 25. aprila s oglasno: Zvršilni odbor S. L. S. izraža svojo iskreno hvaležnost volilkam in volilcem v ljubljanski mestni zastop, ki so pripomogli, da je stranka dosegla tako krasen uspeh. Častitim gospod uršulinkam izreka zvršilni odbor svoje spoštljivo občudovanje nad njihovim heroizmom, ki so z njim prenašale ostudno in brezprimerno podlo divjanje liberalne družali, katera je pod vodstvom liberalnih voditeljev razgrajala proti njim. Zvršilni odbor konstatira, da je bilo med to družaljo

večje število šolske mladine, ki je uganjala — brez dvojbe nahujskana — največje surovosti vpričo svojih učiteljev. Zvršilni odbor protestira najodločneje in ogorčeno proti vodilnim policijskim uradnikom, ker so bile varnostne odredbe popolnoma nezadostne, kar je tembolj čudno, ker je bila policijska oblast pravočasno opozorjena na to, kaj se pripravlja. Zvršilni odbor izjavlja, da je proti demoralizaciji in podivjanosti, ki jo po nebrojnih dokazih zlasti izza zadnje volitve direktno goji liberalna stranka osobito med mladino, treba slejkoprej najbrezozirnejšega boja in da mora stranka v vseh svojih zastopih z največjo odločnostjo nastopati proti liberalni stranki in proti vsem, ki se z njo vežejo ali jo kakorkoli podpirajo. Z ozirom na to sklene zvršilni odbor: Od vsakega mandatarja S. L. S. se mora zahtevati pismena obveza, da se bo ogibal vsakemu političnemu stiku z liberalno stranko in da v nobenem slučaju ne sme rabiti političnega vpliva v prilog liberalne stranke in njenih pristašev. Vsak prestopnik proti temu

sklepu pomenja izdajstvo S. L. S. in zvršilni odbor bo izvajal v danih slučajih brezozirno vse posledice proti krivicu.

Liberalnega nasilja vrhunec so bile občinske volitve v Ljubljani. Za agitacijo jim je služilo obrekovanje in denunciranje najgršje vrste. Po liberalnih beznicah so že cele mesece naprej napajali liberalne breznačajneže, ki za svojo stranko ne volijo, če niso plačani. Na dan volitve so uganjali največje sleparije. Trgali so našim pristašem legitimacije, redovnice so zmerjali in psovali najgnusnejše, kar more storiti le kak liberallec. Podili so se pijani po mestu in nadlegovali ljudi. Tako početje samo je zadosti, da med liberalce ne more iti drugi, kakor kdor je le že popolnoma propadel.

Dvetretjinsko večino so si liberalci obetali pri ljubljanskih občinskih volitvah. Še v nedeljo so s plakati farbali svoje pristaše, da dobé dvetretjinsko večino. Izid volitev kljub vsem sleparijam je pokazal, da ni daleč oni čas, ko bodo liberalci za vedno pahnjeni z magistrata. Namesto dvetretjinske večine

Je le 13 glasov manjkalo, da niso prišli še sedaj pri prvem naskoku S. L. S. liberalci v manjšino. V mestni zastop ljubljanski je izvoljenih 23 liberalcev, 14 pristašev S. L. S., 7 Nemcev in 1 socialni demokrat. Izid volitve je liberalce silovito iznenadil.

Veliko zmagoslavje so pripravljali liberalci ob sklepu ljubljanskih občinskih volitev. Po volitvah bi se imel vršiti obhod z godbo, liberalci so imeli že pripravljene zastave, a konec volitev jih je preplašil tako, da je moralo izostati vse, le pijani agitatorji so rjuli po mestu, med katerimi je bilo veliko aretiranih.

Pristaši S. L. S. v mestnem zastopu so izvoljeni iz prvega razreda gg. Kregar Ivan, pasar in podpredsednik trg. zbornice, dr. Detela Fran, c. kr. gimn. ravnatelj v pok., Bahovec Josip, trgovec in posestnik, Rojina Anton, mizar-ski mojster; v drugem razredu: Lilleg Makso, c. kr. višji davčni upravitelj, Novak Tomaž, posestnik, Štrukelj Josip, c. kr. višji poštni oskrbnik, Ložar Jernej, krojaški mojster, Jeyc Ivan, posestnik; v tretjem razredu: dr. Zajc Ivan, zdravnik in deželni odbornik, Kos Fran, delavec, Štefe Ivan, časnika, Šerjak Jernej, trg. poslovodja, Marinko Josip, sodni sluga. To so imena, pred katerimi imajo liberalni advokati in uradniki v mestnem zastopu še danes po pravici velik strah, ker vedo, da jim bodo napravili še marsikatero grenko uro.

Razstava goveje živine v Škofji Loki. Na sv. Florijana dan, to je 4. majnika, se vrši v Škofji Loki razstava goveje živine, ki jo prirede živinorejske zadruge iz Selc, Sore, Šmartna pri Kranju in Stare Loke. Živina bo razstavljena na mestnem sejmišču v Loki, za kar je mestni magistrat dal blagohotno dovoljenje. Živino bodo razstavili samo zadržniki, da se pokaže posebno na mladi živini že uspeh umne reje. Zato so se določila tudi posebna načela, po katerih se bodo delili premiji. Od premija je izključena vsaka iz tujine vpe-ljena žival. Nagrado dobe samo tisti komadi živine, ki so prirejeni doma, oziroma v okrožju pingavske, pravzaprav naše gorenjske pasme. Premij je določenih 70. Med temi jih je največ za mlado živino, da se v resnici nagradi trud in prizna uspeh našega živinorejca. Ob tej priliki bo tudi mogoče skleniti kako kupčijo za lepo plemensko živino. Vsekako bo pa razstava silno zanimiva, ker je brez dvoma posebno lepa živina prav v krajih, iz katerih se prižene na razstavo. Zanimanje je splošno in mnogo živinorejcev pride tudi od drugod, da si ogledajo to razstavo. Po razstavi bo pa v Društvenem domu v Loki podučno predavanje o živinoreji, katerega se sme udeležiti vsakdo, kogar zanima živinoreja.

Ljudsko šolstvo. Imenovani so: Na dekliški ljudski šoli v Novem mestu Ana Kilar; v Št. Vidu pri Brdu Rudolf Knez. Začasno je vpokojena učiteljica Emilija Ažman. Stalno je vpokojen

nadučitelj Jožef Gregorin na Viču. Enorazrednica v Svibnem se razširi na dva razreda. Paralelni oddelek se ustanovi na ljudski šoli pri Št. Petru v Ljubljani. — Na ugovor krajnega šolskega sveta na Vinici proti odreditvi okrajnega šolskega sveta v Črnomlju glede nabave šolskih potrebščin po šolskih vodjih, je sklenil c. kr. deželni šolski svet splošno sledeče: **Vsako leto učiteljska konferenca (na enorazrednicah učiteljskih katehetom) sklepa o potrebi novih šolskih potrebščin. O nabavi sklepa krajni šolski svet, ki tudi sam naroči in kupi. V slučaju, da bi kak krajni šol. svet neopravičeno odklonil potrebna učila, jih naroči c. kr. okrajni šolski svet na njegove stroške. Ako učitelji samovoljno kaj naroče, so osebno odgovorni in gre nabava na njihove stroške.** — Ljudska šola v Zidanem mostu se razširi na šestrazrednico. V Moravčah se dovoli vzporednica. — Pritožbo ženskega telovadnega društva v Ljubljani in Sokola v Postojni zoper odlok c. kr. deželnega šolskega sveta, po katerem se prepoveduje šolskim otrokom udeležba pri telovadnih društvih, je učno ministrstvo zavrnilo. — Vpokoji se učiteljica Marija Schweiger v Dolenji vasi. — Ljudska šola v Črnučah se razširi na dvorazrednico, istotako šola v Olševku. — V Koroško Belo pride Fr. Kete.

Srednje šole. Na predlog dr. Šusteršiča je sprejel c. kr. deželni šolski svet predlog na c. kr. učno ministrstvo, da se vpelje na slovenskih srednjih šolah pouk v slovenščini za matematiko in za klasične jezike.

Izpremenjeno poveljstvo III. armadnega zbora. Poveljnik III. armadnega zbora general Karel Schikofsky je imenovan za namestnika poveljniku c. kr. deželne brambe. Poveljstvo III. armadnega zbora je poverjeno podmaršalu baronu Leithnerju, poveljniku olomuške divizije.

V finančnem ministrstvu je postal finančni tajnik dr. Franc Eller ministerialni podtajnik, finančni tajnik dr. Karel Dernovšek je pa imenovan za finančnega tajnika.

Podpora za nakup krmil je dovoljena za kamniški okraj v znesku 10.000 kron. Izvršitev te pomožne akcije bode c. kr. deželna vlada poverila Gospodarski zvezi v Ljubljani.

Na Trsat-Opatijo in Postojno napravi posebni vlak delavsko in izobraževalno društvo v Preski v začetku junija. Vlak bi šel okoli 6. ure zvečer na soboto iz Medvod. Prišel bi ponoči na Trsat. Tam bi opravili božjo pot, potem bi šli v Opatijo, nazaj grede se oglasimo v Postojni in si ogledamo postojnsko jamo. Približno bi vse stalo od 6 do 7 kron. Oglasiti se je treba pri podpisanim društvu. — Delavsko in izobraževalno društvo v Preski.

Tečaj za pridelovanje zelenjadi priredi kmetijska šola na Grmu dne 15., 16. in 17. maja t. l. z naslednjim sporedom: V ponedeljek, dne 15. maja, Od 2. do 4. popoldne:

Važnost pridelovanja zelenjadi na kmetih in v okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Odelovanje in gnojenje zemlje. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje šolskega vrta. V torek, dne 16. maja; Od 8. do 10. popoldne: Naprava gorkih leh. Pridelovanje sadik in zgodnje zelenjadi v gorkih lehah in na prostem. Dobava potrebnega semena. Naročanje semena po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2. do 4. ure: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4. do 5. ure: Praktično razkazovanje. V sredo, dne 17. maja od 6. do 10. popoldne: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi (nadaljevanje). Od 10. do 12. ure: Ohranjanje in ukuhanje zelenjadi za zimsko rabo. Popoldne od 2. do 5. ure: Ukuhanje zelenjadi v šolski kuhinji (praktično). — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjske plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in za prehrano 2 K na dan. Podporo dobi le tisti, kateremu se izrecno dovoli in ki zanj do 6. maja po dopisnici prosi. Ker se pripusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglašiti za tečaj do 6. maja. Vabimo naše gospodinje in kmet-ske dekleta k obilni udeležbi.

Enketa deželnega odbora za ustanovitev posredovalnice za vnovčenje živine. Deželni odbor je sklical enketo v svrhu ustanovitve centrale za vnovčenje živine. Posvetovanje se je vršilo v četrtek, dne 20. tega meseca popoldne ob pol 10. uri v deželnozbor-ski dvorani. Posvetovanja so se udeležili: zastopnik dunajske centrale za vnovčenje živine g. nadzornik Kouba, zastopniki »Zadružne zveze«, »Gospodarske zveze«, Kmetijske družbe in živinorejskih zadrug. Posvetovanje je otvoril deželni odbornik g. dr. Evgen Lampe, ki je poudarjal potrebo ustanovitve vnovčevalnice, katera bi omogočila, da bi se dobivala živina naravnost od kmetovalca. Gospod Jovan je podal misli iz referata, katerega je svoječasno sestavil g. Mali za »Gospodarsko zvezo«, katera se je že več let zanimala za to vprašanje, ker je iz lastne izkušnje uvidela potrebo vnovčevalnice. Gospod nadzornik Kouba je pojasnil, kako delujejo že obstoječe vnovčevalnice na Dunaju in v Pragi ter svetloval, naj se ustanovi vnovčevalnica, katera naj se priklopi kakšni že obstoječi zadrugi. G. ravnatelj Pirc svetuje, naj prevzame to posredovalnico »Gospodarska zveza«. Gosp. ravnatelj Rohrman povdarja, da danes zlasti domača plemenska živina nima veljave, tuja živina se prodaja drago, domačo, pa velikokrat lepo živino je kmet primoran prodati mesarju, vsled česar priporoča, da bi centrala za vnovčenje živine se zlasti trudila povzdigniti veljavo domače plemenske živine. Gosp. deželni odbornik grof Barbo priporoča, da se spravi proč slaba živina. Želi, da bi mogla centrala sčasoma napraviti

zadružno mesnico, ker le tako bo postavljen regulator za cene mesa. To misel povdarja tudi gospod župnik Finžgar. Živinorejski instruktor gosp. Krištof priporoča, naj bi se preskrbela kmetom umetna gnojila. Gosp. župnik Oblak svetuje, naj se zlasti poizkuša vnovčenje prešičev. O vprašanju ustanovitve centrale za vnovčenje živine so se udeležili razni zastopniki živinorejskih zadrug, med njimi gg. Merkun, Rožnik, Škerjanec, Benkovič i. dr. Koncem debate je g. dr. Lampe ponovil sklepe posvetovanja, o katerih so se posvetovalci zjediniili: 1. Ustanovi se čim prej v Ljubljani centrala za vnovčenje živine; 2. ta centrala naj se prikloni »Gospodarski zvezi«; 3. peča se naj s posredovanjem nakupa in prodaje plemenske, klavne in živine za delo. Popoldne se je vršilo pri »Gospodarski zvezi« posvetovanje zastopnikov »Zadržne zveze«, »Gospodarske zveze«, Kmetijske družbe in živinorejskih zadrug, da se izdela takoj podrobni načrt za poslovanje vnovčevalnice. Upamo, da bode novo ustanovljena posredovalnica delovala v prid kmeta in konsumentov.

+ **Gospodinska šola v Črnomlju.** Na posestvu Ane Jerman v Črnomlju ustanovi deželni odbor gospodinsko šolo za dekleta; vodstvo se izroči šolskim sestram.

— **Pristojbinski namestek in obinsko premoženje.** Po mnogo krajih imajo vasi ali občina skupne pašnike ali gozde in planine, pa tako, da ima vsak posamezen lastnik določenega deleža to pravico tudi vknjiženo v zemljiški knigi. Zadnje dneve dobivajo taki upravičenci pozive, da predložijo priznanice za pristojbinski namestek. Prav nevarno je, da bodo marsikje pričeli plačevati pristojbinski namestek — nepostavno, ker so lastniki takih skupnih posestev ne bodo znali dovolj pomagati. Zakon z dne 13. decembra 1862, 106 B e, pravi, da se pristojbinski namestek plača od nepremične in premične imovine, »če ne pristoji posameznim določenim osebam delež imovinske osnove«. Ta delež mora biti tak, da ga lastnik lahko tudi proda tretji osebi, in mora biti z ozirom na celoto natančno določen. — Ker se morajo fasije do 30. aprila t. l. predložiti, naj gospodarski odseki pravočasno priskrbe zemljiškoknjižnih izvlečkov skupnega imetja, po katerih bo možno takoj ob predložitvi priznanic z listino dokazati, da imajo posamezni lastniki natančno določene deleže, da se pristojbinski namestek ne bo niti odmerjal. Ker se bo odmeril, bodo morali načelniki gospodarskih odsekov paziti, da se bodo pravočasno vložili rekurzi. Reč ni malenkostna, ker se gre za stotine ljudskega denarja.

— **Samoumor v Krki.** V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji se je zdravil 72 letni Jernej Škerjanec, posestnik iz Kostanjevice. Dne 24. t. m. dopoldne je šel skrivaj h Krki, tam odložil bolniško haljo in opanke, šel v čoln, ga od-

rinil nekoliko od brega in skočil v Krko. Anton Vargazon, hlapec usmiljenih bratov, je videl iz dalje kakih 200 metrov, kako se je bolnik počasi spuščal v vodo in je mislil, da si hoče bolnik le glavo v vodi namočiti. Ko je pa videl, da se hoče utopiti, je hitel z drugim čolnom za njim, da bi ga otel. Ker utopljenec ni bil še na dnu, ga je hlapec zadrževal pri vrhu vode z veslom, a potegniti ga iz nje ni mogel, dokler mu na njegovo klicanje nista prihitela na pomoč še dva druga hlapca. Ko so utopljenca spravili na suho, je prihitel k njemu primarij dr. Buh, ki je bil takrat ravno v bolnišnici, in je konstatiral, da je dotični že mrtev. Vzrok samoumora je bržčas njegova bolezen.

— **Tretji internacionalni shod unionistov** se vrši od 26. do 29. julija na Velehradu. Vsi, ki se zanimajo za zedinjenje vzhodne cerkve s katoličani, se vabijo, da se tega kongresa udeleže.

— **Ameriške vesti.** V Clevelandu je umrl Ivan Klaus po hudi trimesečni bolezni, katero je povzročilo delo v plinovih tovarni. Pokojni je bil 32 let star, doma iz vasi Hudikonc, fara sv. Gregor na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Umrli so v Clevelandu tudi: Ivan Zrimšek v starosti 73 let. Mož je bil doma nekje iz Krajine na Dolenjskem in je bival v Ameriki 22 let. — Ivan Hočevvar, star 32 let. Bolehal je dolgo časa, skoro sedem mesecev za sušico. Doma je bil iz vasi Male Korenje na Dolenjskem; v Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Frančiška Žurga, stanujoča na East Collins St. v Collinwoodu. Stara je bila 22 let. Pokojnica je bila poročena samo sedem mesecev; prišla je v Ameriko pred dvema letoma iz vasi Loška Polica na Notranjskem, kjer ima še dva brata in starše. — V New-Yorku je umrl Mihael Zlobec, doma iz ribniške doline. — V Broughtonu, Pa., je umrl 31. marca Slovenec Martin Kirk v 65. letu svoje dobe. Rajni je bil doma blizu Celja na Štajerskem. V Ameriki je bil že nad 20 let.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g **Iz šenčurja.** V nedeljo, 30. aprila, ima naša Hranilnica in posojilnica svoj redni občni zbor. Lansko leto je obhajala posojilnica desetletnico svojega obstoja. Ravno deseto leto pa je prispela hranilnica do vrhunca napredka. V letu 1910 je kupila hranilnica dvoje gospodarskih posestev, in sicer pod jako ugodnimi pogoji tako, da so ta posestva danes vredna več kot 80.000 K. Denar, ki se je izdal za posestva, se obrestuje že danes po 6 odstotkov. Na ta način si je postavila posojilnica trdni temelj, na katerem bo v bodoče napredovala v korist ljudstva. Torej je denar, ki je pri nas naložen, jako na varnem shranjen in se ni treba nikomur bati zanj. Iz letnega zaključka za leto 1910 posnemamo sledeče podatke: Skupnega prometa je bilo okoli 572.000 K, torej nad pol milijona. Denarja se je vložilo nad 96.000 kron, dvignilo pa nad 85.000 K. Denarja se je posodilo nad 115.000 K, vrnilo pa nad 50.000 K. Vseh obresti od posojil se je plačalo blizu 13.000 K, vse obresti hranilnih vlog pa znašajo nad 17.000 K, vsega denarja je pri nas vloženega nad 410.000 K, vseh posojil pa imamo v skupnem znesku nad 288.000 kron. To leto smo dali visoke podpore in smo mnogo kupčevali. Vendar preostaja čistega dobička nad 1000 kron, skupni rezervni zaklad pa znaša nekaj nad 7000 K. Pridite v obilnem številu na občni zbor, ki bo na sv. Jurija nedeljo ob 3. uri popoldne v kaplaniji, da se še bolj prepričate o našem poslovanju, vsak član ima tudi pravico staviti poljubna vprašanja in izraziti svoje pomisleke, da ga ne bodo begali potem zlobni jeziki glede naše hranilnice.

g **Suha nad Kranjem.** Knjižnica »Belca« priredi v pokritje stroškov za »Ljudski dom« na Suhi v nedeljo, dne 23. aprila, veselico z mnogovrstnim sporedom: Petje: »Na planine«, »Ne zveni mi.« »Vjeteja ptiča tožba«, »Čašica kave«, veseloigra v enem dejanju, »Repoštev«, burka v petih dejanjih. Srečolov in šaljiva pošta. Vstopnina znaša: Sedeži prve do tretje vrste 1 K, četrte do sedme vrste 80 h, stojišče 40 vin. Začetek ob pol 4. uri popoldne na prostorih g. Jakoba Basaja. — K občni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

g **Črnuče.** Lepa je hvala iz lepili, poštenih ust; slabo spričevalo pa je za moža, če ga hudobneži hvalijo. Naš Jože je bil zadnjič enkrat pohvačen v — »Jutru«, pograjan pa je bil seveda župnik in tukajšnje izobraževalno društvo. Mi vemo, komu na Črnučah leži težko v želodcu župnik Stazinski, hranilnica in posojilnica, Mar. dražba in katoliško slovensko izobraževalno društvo in povrh še »Čebelica«; mi ga dobro poznamo že zdavna, bolje kot si on sam misli. Le nekateri ga doslej ni-

so prav poznali, ker se zna mojstrsko potuhnuti; če bo pa fant brskal po časnikih, kakršno je »Jutro« ter napadal in grdil duhovnike, Marijine družbe in take reči, ki so vsakemu pravemu katoličanu ljube in drage, potem se bo vsaj pokazal takšnega, kakršen je v globini srca — strupeni liberallec, ki sovraži vsakega duhovnika in njegovo delo, čeprav v cerkev hodi in pridige zvesto na ušesa vleče.

g Črnuče. Prav tisto uro, ko nam je prišlo do ušes, da je neki Črnučan (?) napadel v »Jutru« poleg gosp. župnika tudi naše izobraževalno društvo, prejeli smo 30 K za društveno zastavo. Poslal nam je ta prvi dar tukajšnji rojak Peter Lap, ki sedaj biva v Mengšu. Lahko si mislite, kako smo bili tega daru veseli tisto uro. Tebi pa, dragi in dobri Peter, bodi na tem mestu zapisana naša najsrčnejša hvala. Bog povrni stoterno! Bog ti daj zdravje! — Odbor katoliškega slovenskega izobraževalnega društva.

Velik požar. V nedeljo okoli 11. ure dopoldne je pričelo goreti pri posestniku Pavlu Šiškarju v Gradišcu, občina Pijava gorica. Požar se je razširil na sosednja poslopja in je dvema posestnikoma popolnoma vse do tal pogorelo, tretjemu pa kozolec. Na brata posestnika Šiškarja, Janeza, se je podrla streha, ko je izganjal živino, ter je zgorel v podrtinah. Pavla Šiškarja, ki se je tudi znatno poškodoval ter dobil hude opekline, pa so prepehtjali v deželno bolnišnico. Zgorelo je tudi 10 glav živine in 6 prešičev. Škoda je zelo velika, zlasti še, ker so pogorelci zavarovani le za male vsote.

g Moravče. Liberalna posojilnica. Čudno se nam zdi, da se morejo dogajati stvari, ki se gode pri nas. Poročali smo že, da so liberalci izgubili popolnoma svoje zaupanje. Ljudje prihajajo od daleč in blizu in zahtevajo svoje uloge. A ker denarja nimajo, jih nekaj potolažijo s par kronami, drugim pa groze s tožbami, če bodo jemali iz hranilnice svoj težko prislužen denar. Ko prineseš od notarja cegle, pa ga boš dobil, tako govore zopet drugim. Mi pa povemo ljudem, da kdor hoče kmalu priti do svojega denarja, naj se oglasi v kaplaniji, in nikdar več mu ne bo treba prestopiti praga liberalnega doma. — Liberalcem mora v vsakim pa naznanjamo, da njihovi dopisi moravškemu duhovniku prav nič ne škodujejo; ljudstvo pa bo vsak napad kaznovalo s tem, da bo, kakor kdodaj, za vsak napad prineslo za pet do deset tisoč kron hranilnih knjižic liberalne posojilnice v našo. Tako se najboljšje odgovarja na liberalno pisarjenje. Svoji k svojim. Tako delajte pri vsaki stvari, pa bodo kmalu mehki. — Zakaj imajo nekateri dolžniki liberalne posojilnice več dolga kot vrednosti? V kratkem povedano zato, ker so dobili posojila, kolikor so hoteli in ker so se obrest, namestu da bi se iztirjevale, kar pripisovale k dolžnem kapitalu.

Tako je dolg vedno naraščal, ljudje se pa čudijo, da imajo naenkrat množino dolga. Pri naši hranilnici kaj takega sploh ni mogoče, ker prvič ne dajemo denarja za zapravljanje, ampak mora vsak imeti pameten vzrok, da se mu posodi, drugače denarja sploh ne dobi, drugič pa gledamo posebno na to, da se obresti redno plačujejo. — Orožniki mora vsi imajo grozno dela, toda samo s takimi rečmi, katerih treba ni. Nedavno sta bila obsojena dva posestnika vsak na 5 kron globe, ker so šle njihove kokoši k hiši, v kateri je bila živinska bolezen. Pred Kavkom pa ne vidijo voznikov, ki popivajo, namestu da bi pazili na svoje konje, ki ovirajo res promet na okrajni cesti.

g Iz šenčurja. Na belo nedeljo smo imeli pri nas v smislu nove naredbe sv. Očeta prvo sveto obhajilo. Svečanost je bila nad vse ganljiva. Pristopilo je 90 učencev in učenk k prvemu svetemu obhajilu. Kaj ganljivo je bilo videti posebno male učence in učenke, s kako vnemo in pobožnostjo so sprejemali Zveličarja v svoja nedolžna srca. Ker se domača gđč. učiteljica ni udeležila te slavnosti, jo je iz posebne prijaznosti nadomestovala vrla gđč. poštna asistentinja Anica Hodnikova.

g Iz Motnika. Kat. sl. izobraževalno društvo priredi dne 30. aprila predstavo, pri kateri se bo deklamiralo, zapelo nekaj pesmi in igrala izvrstna šaloigra »Čevljar«. Vabite se vsi prijatelji razvedrila in zabave. — Imeli smo že dvakrat predavanje o večnem mestu Rimu. Ista stvarina se nadaljuje v maju. — Hranilnica je imela v enem mesecu čez 50.000 K prometa. — Štajerski župljani motniški smo nad vse vesel kandidature gospoda dr. Korošca, deželnega poslanca v Mariboru, za našega prihodnjega državnega poslanca. Z navdušenjem bomo šli na volišče za našega ljudskega prvoboritelja.

Dolenjske novice

d Loški potok. Sadjerejski tečaj, ki ga je priredila tukajšnja podružnica Kmetijske družbe, se je vršil na velikonočni ponedeljek in torek. Na praznik popoldne smo imeli zanimivo predavanje, v katerem je gospod Humek v poljudni obliki podajal koristna navodila za sadjarstvo. Poleg mnogo koristnih naukov je jedrnat predavanje vzbudilo v nas novega navdušenja in veselja za to stroko. Kot strokovnjak v tej vedi je govornik ovrget nekatere predsodke, ki jih imajo nekateri pri nas: češ, da pri nas sadjarstvo radi visoke lege ne uspeva. Seveda je treba zbrati vstrajnejše in trše vrste. Predavanju je prisostvovalo lepo število mož in mladeničev kot tudi žensk. Po govoru smo šli na vrt, kjer se je do mraka vršil praktični poduk. Isti se je nadaljeval cel dan v torek v drev-

nici. Zlasti mladeniči so kazali veliko zanimanja pri praktičnem poduku. Tečaj je vodil deželni sadjerejski inštruktor gospod Humek. Završil se je v torek zvečer, upamo, da ne brez uspeha in dobrih posledic. Pravo je zadel s to prireditvijo odbor podružnice Kmetijske družbe, ki je pokazal, da ne vidi svoje naloge le v vrtu, marveč tudi v dviganju izobrazbe glede sadjarške vede pri našem ljudstvu.

d Škerlovica pri Sv. Gregorju. Pretečni teden je pri nas umrl posestnik Jakob Petrič v starosti 65 let, bil je zvest somišljenik S. L. S., že nad 20 let zvesti naročnik »Domoljuba« in še delj ud Družbe sv. Mohorja. Bil je vnet čitatelj dobrega berila in dober prijatelj naših društev. Zato so ga spremljali k večnemu počitku naši Orli in mu zapeli par žalostink. Tem potom se izreka najprisrčnejša zahvala gospodu pevovodji, bratom Orlom ter vsem udeležencem.

d Boštanj. »Ta črni so zavoljo nas« — tako uči stari Drmelj v Boštanju izgubljene ovčice, ki zahajajo v njegovo gostilno. No, ravno zavoljo Drmelja gotovo ne bi bilo treba kar dveh »črnih«, ker od tistega časa, ko je imel Drmelj zadnjič opraviti z duhovnikom, se je njegov Lojzek že za precej let postaral in je tudi že precej Save poteklo tam doli pod Boštanjem. Tudi cerkev gleda Drmelj samo od zunaj, s praga svoje gostilne. Žalostno je zato, da se dobe ljudje, ki se dajo farbat in voditi od takih zabavljačev. Ker se ravno o tem pogovarjamo, naj se spomni Drmelj, da niso samo »ta črni« zavoljo nas, ampak da je tudi občinski tajnik zavoljo nas, zavoljo ljudi, in da je občinski denar tudi zavoljo nas, za občino.

d Št. Jernej. Na velikonočni ponedeljek se je ustanovil pri nas že tako potrební Orel. Iz Ljubljane je prihitela trojica vrlih voditeljev naših fantov, namreč brat načelnik V. Jeločnik, brat Dostal in br. Zajc. Imeli smo ta dan v svoji sredi tudi vrle brate iz Škocijana in Sv. Križa v kroju. V vznesenih besedah je načelnik Orlov brat Jeločnik v novi dvorani razložil pomen in namen Orla in prizadevanje nasprotnikov. — Poleg gojenja telovadbe za prožnost telesa, mora vsak Orel skrbeti za krepitev volje in duha in za plemenitost srca. Ljubezen do Boga, do bližnjega in do rodne grude je namen orlovske vzgoje. Nasprotniki naši pa nas vabijo med se le zato, da nas izrabijo, iztrga jo vero v Boga in v samega sebe iz srca in nas pahnejo v naročje liberalnih oštirjev, da nas ti izžemo, če je še kaj soka v nas. Naš cilj je križ. Križ je spremljal naše pradede v boj, križ daje kmetu trpinu poguma in moči, da vztraja pri delu. Križ naj bo tudi trdna opora Orlu. Kakor opeša kraljeva ptica orel in se odpočije na škali, da zadobi novih moči, tako naj se opre Orel na trdno skalo sv. Petra, naj išče moči in poguma v veri Kristusovi, da dobi pomoč za boj, ki ga mora bojevati

zadružno mesnico, ker le tako bo postavljen regulator za cene mesa. To misel povdarja tudi gospod župnik Finžgar. Živinorejski instruktor gosp. Krištof priporoča, naj bi se preskrbela kmetom umetna gnojila. Gosp. župnik Oblak svetuje, naj se zlasti poizkuša vnovčenje prešičev. O vprašanju ustanovitve centrale za vnovčenje živine so se udeležili razni zastopniki živinorejskih zadrug, med njimi gg. Merkun, Rožnik, Škerjanec, Benkovič i. dr. Koncem debate je g. dr. Lampe ponovil sklepe posvetovanja, o katerih so se posvetovalci zjediniili: 1. Ustanovi se čim preje v Ljubljani centrala za vnovčenje živine; 2. ta centrala naj se priklupi »Gospodarski zvezi«; 3. peča se naj s posredovanjem nakupa in prodaje plemenske, klavne in živine za delo. Popoldne se je vršilo pri »Gospodarski zvezi« posvetovanje zastopnikov »Zadružne zveze«, »Gospodarske zveze«, Kmetijske družbe in živinorejskih zadrug, da se izdela takoj podrobni načrt za poslovanje vnovčevalnice. Upamo, da bode novo ustanovljena posredovalnica delovala v prid kmeta in konsumentov.

+ **Gospodinjška šola v Črnomlju.** Na posestvu Ane Jerman v Črnomlju ustanovi deželni odbor gospodinjško šolo za dekleta; vodstvo se izroči šolskim sestram.

— **Pristojbinski namestek in obilinsko premoženje.** Po mnogo krajih imajo vasi ali občina skupne pašnike ali gozde in planine, pa tako, da ima vsak posamezen lastnik določenega deleža to pravico tudi vknjiženo v zemljiški knjiži. Zadnje dneve dobivajo taki upravičenci pozive, da predložijo priznanice za pristojbinski namestek. Prav nevarno je, da bodo marsikje pričeli plačevati pristojbinski namestek — nepostavno, ker so lastniki takih skupnih posestev ne bodo znali dovolj pomagati. Zakon z dne 13. decembra 1862, 106 B e, pravi, da se pristojbinski namestek plača od nepremične in premične imovine, »če ne pristoji posameznim določenim osebam delež imovinske osnove«. Ta delež mora biti tak, da ga lastnik lahko tudi proda tretji osebi, in mora biti z ozirom na celoto natančno določen. — Ker se morajo fasje do 30. aprila t. l. predložiti, naj gospodarski odseki pravočasno priskrbe zemljiškoknjižnih izvlečkov skupnega imetja, po katerih bo možno takoj ob predložitvi priznanc z listino dokazati, da imajo posamezni lastniki natančno določene deleže, da se pristojbinski namestek ne bo niti odmerjal. Ker se bo odmeril, bodo morali načelniki gospodarskih odsekov paziti, da se bodo pravočasno vložili rekurzi. Reč ni malenkostna, ker se gre za stotine ljudskega denarja.

— **Samoumor v Krki.** V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji se je zdravil 72 letni Jernej Škerjanec, posestnik iz Kostanjevice. Dne 24. t. m. dopoldne je šel skrivaj h Krki, tam odložil bolniško haljo in opanke, šel v čoln, ga od-

rinil nekoliko od brega in skočil v Krko. Anton Vargazon, hlapec usmiljenih bratov, je videl iz dalje kakih 200 metrov, kako se je bolnik počasi spuščal v vodo in je mislil, da si hoče bolnik le glavo v vodi namočiti. Ko je pa videl, da se hoče utopiti, je hitel z drugim čolnom za njim, da bi ga otel. Ker utopljenec ni bil še na dnu, ga je hlapec zadrževal pri vrhu vode z veslom, a potegniti ga iz nje ni mogel, dokler mu na njegovo klicanje nista prihitela na pomoč še dva druga hlapca. Ko so utopljenca spravili na suho, je prihitel k njemu primarij dr. Buh, ki je bil takrat ravno v bolnišnici, in je konstatiral, da je dotični že mrtev. Vzrok samoumora je bržčas njegova bolezen.

— **Tretji internacionalni shod unionistov** se vrši od 26. do 29. julija na Velehradu. Vsi, ki se zanimajo za zedinjenje vzhodne cerkve s katoličani, se vabijo, da se tega kongresa udeleže.

— **Ameriške vesti.** V Clevelandu je umrl Ivan Klaus po hudi trimesečni bolezni, katero je povzročilo delo v plinovni tovarni. Pokojni je bil 32 let star, doma iz vasi Hudikonc, fara sv. Gregor na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Umrl so v Clevelandu tudi: Ivan Zrimšek v starosti 73 let. Mož je bil doma nekje iz Krajine na Dolenjskem in je bival v Ameriki 22 let. — Ivan Hočevar, star 32 let. Bolehal je dolgo časa, skoro sedem mesecev za sušico. Doma je bil iz vasi Male Korenje na Dolenjskem; v Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Frančiška Žurga, stanujoča na East Collins St. v Collinwoodu. Stara je bila 22 let. Pokojnica je bila poročena samo sedem mesecev; prišla je v Ameriko pred dvema letoma iz vasi Loška Polica na Notranjskem, kjer ima še dva brata in starše. — V New-Yorku je umrl Mihael Zlobec, doma iz ribniške doline. — V Broughtonu, Pa., je umrl 31. marca Slovenec Martin Kirk v 65. letu svoje dobe. Rajni je bil doma blizu Celja na Štajerskem. V Ameriki je bil že nad 20 let.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz šenčurja. V nedeljo, 30. aprila, ima naša Hranilnica in posojilnica svoj redni občni zbor. Lansko leto je obhajala posojilnica desetletnico svojega obstoja. Ravno deseto leto pa je prispela hranilnica do vrhunca napredka. V letu 1910 je kupila hranilnica dvoje gospodarskih posestev, in sicer pod jako ugodnimi pogoji tako, da so ta posestva danes vredna več kot 80.000 K. Denar, ki se je izdal za posojila, se obrestuje že danes po 6 odstotkov. Na ta način si je postavila posojilnica trdni temelj, na katerem bo v bodoče napredovala v korist ljudstva. Torej je denar, ki je pri nas naložen, jako na varnem shranjen in se ni treba nikomur bati zanj. Iz letnega zaključka za leto 1910 posnemamo sledeče podatke: Skupnega prometa je bilo okoli 572.000 K, torej nad pol milijona. Denarja se je vložilo nad 96.000 kron, dvignilo pa nad 85.000 K. Denarja se je posodilo nad 115.000 K, vrnilo pa nad 50.000 K. Vseh obresti od posojil se je plačalo blizu 13.000 K, vse obresti hranilnih vlog pa znašajo nad 17.000 K, vsega denarja je pri nas vložnega nad 410.000 K, vseh posojil pa imamo v skupnem znesku nad 288.000 kron. To leto smo dali visoke podpore in smo mnogo kupčevali. Vendar preostaja čistega dobička nad 1000 kron, skupni rezervni zaklad pa znaša nekaj nad 7000 K. Pridite v obilnem številu na občni zbor, ki bo na sv. Jurija nedeljo ob 3. uri popoldne v kaplaniji, da se še bolj prepričate o našem poslovanju, vsak član ima tudi pravico staviti poljubna vprašanja in izraziti svoje pomisleke, da ga ne bodo begali potem zlobni jeziki glede naše hranilnice.

g Suha nad Kranjem. Knjižnica »Belca« priredi v pokritje stroškov za »Ljudski dom« na Suhi v nedeljo, dne 23. aprila, veselico z mnogovrstnim sporedom: Petje: »Na planine«, »Ne zveni mi.« »Vjetega ptiča tožba«, »Čašica kave«, veseloigra v enem dejanju. »Repoštev«, burka v petih dejanjih. Srečolov in šaljiva pošta. Vstopnina znaša: Sedeži prve do tretje vrste 1 K, četrte do sedme vrste 80 h, stojišče 40 vin. Začetek ob pol 4. uri popoldne na prostorih g. Jakoba Basaja. — K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

g Črnuče. Lepa je hvala iz lepili, poštenih ust; slabo spričevalo pa je za moža, če ga hudobneži hvalijo. Naš Jože je bil zadnjič enkrat pohvačen v — »Jutru«, pograjan pa je bil seveda župnik in tukajšnje izobraževalno društvo. Mi vemo, komu na Črnučah leži težko v želodcu župnik Stazinski, hranilnica in posojilnica, Mar. družba in katoliško slovensko izobraževalno društvo in povrh še »Čebelica«; mi ga dobro poznamo že zdavna, bolje kot si on sam misli. Le nekateri ga doslej ni-

so prav poznali, ker se zna mojstrsko potuhiniti; če bo pa fant brskal po časnikih, kakršno je »Jutro« ter napadal in grdil duhovnike, Marijine družbe in take reči, ki so vsakemu pravemu katoličanu ljube in drage, potem se bo vsaj pokazal takšnega, kakršen je v globini srca — strupeni liberalec, ki sovraži vsakega duhovnika in njegovo delo, čeprav v cerkev hodi in pridige zvesto na ušesa vleče.

g Črnuče. Prav tisto uro, ko nam je prišlo do ušes, da je neki Črnučan (?) napadel v »Jutru« poleg gosp. župnika tudi naše izobraževalno društvo, prejeli smo 30 K za društveno zastavo. Poslal nam je ta prvi dar tukajšnji rojak Peter Lap, ki sedaj biva v Mengšu. Lahko si mislite, kako smo bili tega daru veseli tisto uro. Tebi pa, dragi in dobri Peter, bodi na tem mestu zapisana naša najsrčnejša hvala. Bog povrni stoterno! Bog ti daj zdravje! — Odbor katoliškega slovenskega izobraževalnega društva.

Velik požar. V nedeljo okoli 11. ure dopoldne je pričelo goreti pri posestniku Pavlu Šiškarju v Gradišću, občina Pijava gorica. Požar se je razširil na sosednja poslopja in je dvema posestnikoma popolnoma vse do tal pogorelo, tretjemu pa kozolec. Na brata posestnika Šiškarja, Janeza, se je podrla streha, ko je izganjal živino, ter je zgorel v podrtinah. Pavla Šiškarja, ki se je tudi znatno poškodoval, ter dobil hude opekline, pa so prepešljali v deželno bolnišnico. Zgorelo je tudi 10 glav živine in 6 prešičev. Škoda je zelo velika, zlasti še, ker so pogorelci zavarovani le za male vsote.

g Moravče. Liberalna posojilnica. Čudno se nam zdi, da se morejo dogajati stvari, ki se gode pri nas. Poročali smo že, da so liberalci zgubili popolnoma svoje zaupanje. Ljudje prihajajo od daleč in blizu in zahtevajo svoje uloge. A ker denarja nimajo, jih nekaj potolažijo s par kronami, drugim pa groze s tožbami, če bodo jemali iz hranilnice svoj težko prisluženi denar. Ko prineseš od notarja ceglec, pa ga boš dobil, tako govore zopet drugim. Mi pa povemo ljudem, da kdor hoče kmalu priti do svojega denarja, naj se oglasi v kaplaniji, in nikdar več mu ne bo treba prestopiti praga liberalnega doma. — Liberalcem mora vsi k čim pa naznanjamo, da njihovi dopisi moravškemu duhovniku prav nič ne škodujejo; ljudstvo pa bo vsak napad kaznovalo s tem, da bo, kakor kdodaj, za vsak napad prineslo za pet do desetisoč kron hranilnih knjižic liberalne posojilnice v našo. Tako se najboljši odgovarja na liberalno pisarjenje. Svoji k svojim. Tako delajte pri vsaki stvari, pa bodo kmalu mehki. — Zakaj imajo nekateri dolžniki liberalne posojilnice več dolga kot vrednosti? V kratkem povedano zato, ker so dobili posojila, kolikor so hoteli in ker so se obrest, namestu da bi se iztirjevale, kar pripisovale k dolžnem kapitalu.

Tako je dolg vedno naraščal, ljudje se pa čudijo, da imajo naenkrat množino dolga. Pri naši hranilnici kaj takega sploh ni mogoče, ker prvič ne dajemo denarja za zapravljanje, ampak mora vsak imeti pameten vzrok, da se mu posodi, drugače denarja sploh ne dobi, drugič pa gledamo posebno na to, da se obresti redno plačujejo. — Orožniki mora vsi imajo grozno dela, toda samo s takimi reči, katerih treba ni. Nedavno sta bila obsojena dva posestnika vsak na 5 kron globe, ker so šle njihove kokoši k hiši, v kateri je bila živinska bolezen. Pred Kavkom pa ne vidijo voznikov, ki popivajo, namestu da bi pazili na svoje konje, ki ovirajo res promet na okrajni cesti.

g Iz Šenčurja. Na belo nedeljo smo imeli pri nas v smislu nove naredbe sv. Očeta prvo sveto obhajilo. Svečanost je bila nad vse ganljiva. Pristopilo je 90 učencev in učenek k prvemu svetemu obhajilu. Kaj ganljivo je bilo videti posebno male učence in učenke, s kako vneto in pobožnostjo so sprejemali Zveličarja v svoja nedolžna srca. Ker se domača gđ. učiteljica ni udeležila te slavnosti, jo je iz posebne prijaznosti nadomestovala vrla gđ. poštna asistentinja Anica Hodnikova.

g Iz Motnika. Kat. sl. izobraževalno društvo priredi dne 30. aprila predstavo, pri kateri se bo deklamiralo, zapelo nekaj pesmi in igrala izvrstna šaloigra »Čevljar«. Vabite se vsi prijatelji razvedrila in zabave. — Imeli smo že dvakrat predavanje o večnem mestu Rimu. Ista stvarina se nadaljuje v maju. — Hranilnica je imela v enem mesecu čez 50.000 K prometa. — Štajerski župljani motniški smo nad vse vesel kandidature gospoda dr. Korošca, deželnega poslanca v Mariboru, za našega prihodnjega državnega poslanca. Z navdušenjem bomo šli na volišče za našega ljudskega prvoboritelja.

Dolenjske novice

d Loški potok. Sadjerejski tečaj, ki ga je priredila tukajšnja podružnica Kmetijske družbe, se je vršil na velikonočni ponedeljek in torek. Na praznik popoldne smo imeli zanimivo predavanje, v katerem je gospod Humek v poljudni obliki podajal koristna navodila za sadjarstvo. Poleg mnogo koristnih naukov je jedrnat predavanje vzbudilo v nas novega navdušenja in veselja za to stroko. Kot strokovnjak v tej vedi je govornik ovrgel nekatere predsodke, ki jih imajo nekateri pri nas: češ, da pri nas sadjarstvo radi visoke lege ne uspeva. Seveda je treba zbrati vstrajnejše in trše vrste. Predavanju je prisostvovalo lepo število mož in mladeničev kot tudi žensk. Po govoru smo šli na vrt, kjer se je do mraka vršil praktični poduk. Isti se je nadaljeval cel dan v torek v dreves-

nici. Zlasti mladeniči so kazali veliko zanimanja pri praktičnem poduku. Tečaj je vodil deželni sadjerejski inštruktor gospod Humek. Završil se je v torek zvečer, upamo, da ne brez uspeha in dobrih posledic. Pravo je zadel s to prireditvijo odbor podružnice Kmetijske družbe, ki je pokazal, da ne vidi svoje naloge le v vrtu, marveč tudi v dviganju izobrazbe glede sadjarške vede pri našem ljudstvu.

d Škerlovica pri Sv. Gregorju. Pretečeni teden je pri nas umrl posestnik Jakob Petrič v starosti 65 let, bil je zvest somišljenik S. L. S., že nad 20 let zvesti naročnik »Domoljuba« in še delj ud Družbe sv. Mohorja. Bil je vnet čitatelj dobrega berila in dober prijatelj naših društev. Zato so ga spremljali k večnemu počitku naši Orli in mu zapeli par žalostink. Tem potom se izreka najprisrčnejša zahvala gospodu pevovodji, bratom Orlom ter vsem udeležencem.

d Boštanj. »Ta črni so zavoljo nas« — tako uči stari Drmelj v Boštanju izgubljene ovčice, ki zahajajo v njegovo gostilno. No, ravno zavoljo Drmelja gotovo ne bi bilo treba kar dveh »črnih«, ker od tistega časa, ko je imel Drmelj zadnjič opraviti z duhovnikom, se je njegov Lojzek že za precej let postaral in je tudi že precej Save poteklo tam doli pod Boštanjem. Tudi cerkev gleda Drmelj samo od zunaj, s praga svoje gostilne. Žalostno je zato, da se dobe ljudje, ki se dajo farbat in voditi od takih zabavljivečev. Ker se ravno o tem pogovarjamo, naj se spomni Drmelj, da niso samo »ta črni« zavoljo nas, ampak da je tudi občinski tajnik zavoljo nas, zavoljo ljudi, in da je občinski denar tudi zavoljo nas, za občino.

d Št. Jernej. Na velikonočni ponedeljek se je ustanovil pri nas že tako potreben Orel. Iz Ljubljane je prihitela trojica vrlih voditeljev naših fantov, namreč brat načelnik V. Jeločnik, brat Dostal in br. Zajc. Imeli smo ta dan v svoji sredi tudi vrle brate iz Škocijana in Sv. Križa v kroju. V vznesenih besedah je načelnik Orlov brat Jeločnik v novi dvorani razložil pomen in namen Orla in prizadevanje nasprotnikov. — Poleg gojenja telovadbe za prožnost telesa, mora vsak Orel skrbeti za krepitev volje in duha in za plemenitost srca. Ljubezen do Boga, do bližnjega in do rodne grude je namen orlovske vzgoje. Nasprotniki naši pa nas vabijo med se le zato, da nas izrabijo, iztrgajo vero v Boga in v samega sebe iz srca in nas pahnejo v naročje liberalnih oštirjev, da nas ti izžemo, če je še kaj soka v nas. Naš cilj je križ. Križ je spremljal naše podede v boj, križ daje kmetu trpinu poguma in moči, da vztraja pri delu. Križ naj bo tudi trdna opora Orlu. Kakor opeša kraljeva ptica orel in se odpočije na skali, da zadobi novih moči, tako naj se opre Orel na trdno skalo sv. Petra, naj išče moči in poguma v veri Kristusovi, da dobi pomoč za boj, ki ga mora bojevati

proti laži in brezverstvu. Besede brata načelnika morajo obroditi obilo sadu. Zato se moramo mi bratje potruditi, da naredimo iz nas to, kar po vsej pravici naši očetje pričakujejo od nas. Na delo torej, bratje. Najprej sami sebe, potem druge. Zavedajte se, da ste junaki in nič vas naj ne motijo pogledi nasprotnikov, iz katerih sili na dan le bedasta nevoščljivost. Naša pot ni gladka, je s trnjem poraščena; bo pa zmaga tem sijajnejša. Govorili so še dalje: brat Drešar, brat Komljanec iz Škocijana, brata Sadej, Fatur iz Sv. Križa in predsednik Orla iz Sv. Križa. Nato je brat Drešar zaključil lepo uspeli shod med gromovitimi Na zdarčlici.

d **Mokronog.** Pri zadrugi svobodnih rokodelskih in dopuščenih obrtov v Mokronogu vrši se dne 7. maja ob 9. uri dopoldne preizkušnja pomagalec. K preizkušnji se sprejmejo tudi vnanji vajenci in pomočniki, ako v njihovem stanovanjsku ni zadruga. Prošnje za vsprejem je vlagati opremljene z učnim spričevalom, pri pomočnikih tudi z delavskimi, na načelstvo zadruga do 30. t. m.

d **V Šmarjeto** sem jo bil pihnil po piruho. Pregledal sem cerkev, o kateri sem večkrat bral. Pač reveži liberalci, če so res morali vse to v koših skupaj znositi, o katerih pišejo v svojih »caj-tengah«. No, pa saj jih poznam te tiče smrdokavre! Zato rečem le vam, poštene Šmarječani, da ste lahko ponosni na to delo svojih rok! Vse tako primer-no! Kako lepa so barvana okna; nikjer nisem še videl tako lepih. Kako lična je ravno postavljena obhajilna miza! Kako bo šele potem, ko dodelate zvonik in postavite oltarje! Le starega dela nikar tako ne pustite; potrudite se še nekoliko, potem se bote pa res postavili daleč na okrog s svojo krasno novo cerkvijo! Ko pa s tem, ko delate novo cerkev, kažete, da ste krščansko ljudstvo, bi vas opozoril, da morate svoje krščansko prepričanje povsod, zlasti tudi pri volitvah kazati. Kar gledal sem, ko sem bral, koliko je bilo pri vas pri zadnji deželnozborski volitvi nasprotnih glasov. Še bolj sem se začudil, ko sem zdaj zvedel, da poslušate nauke, ki se širijo iz Škocijana. Ali bi radi, da bi bile tudi pri Vas tako žalostne razmere, kot so tam? Najbolj sem se pa začudil, ko so mi povedali, da nekateri celo »kramarčka« poslušajo, se z njim pajdašijo, pa liberalno plešejo! Odkrito povem, da sva midva že dolgo znana, pa ga le nisem obiskal, ker takih ljudi jaz ne morem trpeti! Z ljudmi take baže ne more nihče držati, če ima še kaj močnatosti v sebi. Stopil sem tudi k g. Jankotu Mole, da ga pozdravim kot starega znanca. Ta je, hvala Bogu, še človek naše vrste, ima naročenega »Slovenca«, pa duhovnov ne sovraži, kot sem v naglici spoznal iz pogovora. Zejo pogasiti in pokrepčati sem se šel h »Manci ali Jozelnu«; s postrežbo sem bil prav zadovoljen. Trgovino Moletovo, pa Jozlno

gostilno vsem domačinom in tujcem, ki prihajajo v Šmarjeto, toplo priporočam. Liberalci naj žive pa od liberalcev! Liberalni štacunarji in birti naj prodajajo liberalcem; mi, ki držimo s cerkvijo, duhovni, in hočemo ostati celi kristjani, pa zahajajmo kupovat in pit k takim, ki ne drže z liberalci! Ravnajmo po geslu: Svoji k svojim! Bomo videli, kako bodo brez nas izhajali, ker nas tako težko vidijo. Potem jim najbrž niti kaka velika kupčija z žalskim pivom ne bo toliko nesla, da bi obrestila plačevali.

Notranjske novice

n **Iz bukovske občine.** Zadnji čas je naša peščica liberalcev jela kazati nekoliko svoje rožičke. Poslužujejo se nesramnega »Slov. Doma«. Enkrat se zaleteli v studeniškega gospoda župnika, češ, da bo vso občino obubožal; drugič v Marijino družbo. Tudi vrli poslanec gospod dr. Žitnik jim ni všeč. Ker pa drugega ne vedo o njem, pa zapišejo njegovo ime le poniževalno »Nace«. Dalje napadajo v svojih umazanih cunjah one skrbne očete, ki branijo svojim otrokom v njihovo družbo in slabo tovaršijo. Priporočajo in razširjajo »Slov. Dom«. Branijo, da bi se blagoslovilo predjamsko pokopališče, menda zato, ker se zavedajo svoje slabosti ter nočejo, da bi po smrti onečali sčevali ga, če bi bilo posvečeno?! Kajne, vse to je smisel za občni blagor?! Mnogi občani so se pa jeli popraševati: kako pa je z občinskim računom za leto 1910? Kdaj bomo videli, kako se gospodari? Kaj ne, gotova gospoda z županom vred: Za potrebno nimate časa, čas ste pa imeli cel predpust agitirati za liberalno cirilmetodarsko podružnico ter pripravljati na njeno korist veselico in ples!?

n **Iz Vipave.** Pozor živinorejci! Živinorejska zadruga v Vipavi priredi v nedeljo, dne 7. maja, po popoldanski službi božji predavanje o »umni živinoreji« s posebnim ozirom na pripravo živine za poletno planinsko pašo. Predaval bo g. Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. Radi važnosti je želeli mnogobrojne udeležbe!

n **Vrhnjske novice.** Hranilnica in posojilnica je imela dne 9. t. mes. svoj občni zbor. Ob desetletnici svojega obstoja se rajfajznovka s ponosom ozira na dobo svojega delovanja. Občni zbor je pokazal, kako lepo je delovala in napredovala hranilnica v minulemu letu. To leto je ona prvič prekoračila milijon kron prometa. Računski zaključek nam kaže, da je rajfajznovka napravila v letu 1910 za dobrih 1400 K več čistega dobička, nego leta 1909. Hranilnica in posojilnica pa je tudi letos, kakor v prejšnjih letih, pokazala, da ne dela za žep nekatere

rih, temveč za blagor ljudstva. Zavedajoč se, da je rajfajznovka ljudski denarni zavod, je razdelila sledeče podpore: Gasilnim društvom na Vrhniki, Stari Vrhniki in v Verdu po 30 K; izobraževalnemu društvu 50 K; Orlu 50 kron; novoustanovljeni seneni zadrugi kot prvo podporo 200 K. — O priliki občnega zbora hranilnice in posojilnice je predaval ravnatelj »Zadružne zveze«, gospod Traven, o zgodovini rajfajzenovk na Slovenskem in o njihovem velikem pomenu za slovensko ljudstvo. — Mlekarska zadruga na Vrhniki je imela svoj VI. redni občni zbor 23. t. m. Kdo se ne bi veselil te krasno razvijajoče se ustanove! Pravi ponos za vsakega Vrhnika! Šest let šele posluje mlekarna, pa ima že 35.835 K 90 h rezervnega zaklada! Pa obeta se ji vedno lepša bodočnost. — Mlekarska šola je pričela 20. t. m. svoj petmesečni tečaj. Učencev je nekaj iz Kranjskega, nekaj iz Goriškega, dva celo iz Hercegovine. — Prihodnjo nedeljo, t. j. 30. t. mes., priredi »Jugoslovanska strokovna zveza« v »Društvenem domu« ob 3. uri popoldne delavski shod. Na shodu govori odbornik J. S. Z. in urednik gošp. Kerhne. Najuljudneje vabimo na zanimivi shod delavce ter vse prijatelje delavcev. — Da agitira trgovce s senom g. Oblak v svoj prid proti seneni zadrugi, se ne čudimo. A da agitira na tak način, temu se pač čudimo. Gospod Oblak, ne bodite vendar smešni! Ali mislite, da ste res sami zajeli z veliko žlico vso modrost in prefriganost, da ste v taki skrbi za upravo novoustanovljenega Kmetijskega društva! Saj vemo: za žep se vam gre.

n **Novice iz Idrije.** Štiri nesreče v sedmih dneh so se zgodile pri nas. Dosti jih je za en teden tudi za Idrijo. 11. aprila je bil na glavi težko poškodovan delavec France Razpet iz Cerknega pri podiranju hiše g. Trtkove. Nesli so ga v tukajšnjo bolnišnico, kjer je kot drugi dan umrl. 12. aprila je ponesrečil rudar Jože Pajer pri zažiganju nabojev, »šusov«, v rudniku. Odtrgalo mu je deloma prve tri prste na desni roki. Revež bo ostal pohanjen vse svoje žive dni. 15. aprila se je preobrnila ob cestnem zidu prislonjena truga za pesek na petletnega sina rudarja Jožeta Menarda. Otrok je bil takoj mrtev. Pač žalostni prazniki za stariše! 17. aprila okoli 8. ure zvečer je ponesrečil 72 let stari vpokojeni Fr. Kobal »pod golicami«. Vračal se je proti domu. Spodrsnilo se mu je na stezi in padel je kake tri metre globoko v grapo. Drugo jutro so ga našli ondi mrtvega. Človek ne ve ne ure, ne dneva! — Dva vodljiva zrakoplova smo videli na veliko soboto okoli 8. ure zjutraj pluti nad Idrijo. Zavila sta jo čez Pšenk na Vipavsko. V košut enega zrakoplova je bilo videti človeka, ki je imel papirju slično stvar v rokah; poleg sta stala dva druga moška v belih oblekah. Pa ne, da bi bili naši sosedi Lahi z višine pregledovali

Ilego naših krajev? Čudno bi se nam ne zdelo, saj smo jako blizu meje! — Pro-račun idrijske občine za leto 1911 je deželni odbor kranjski pristigel za približno 33.360 K. Lepa svota je prihranjena našim žepom! Zato hvala onim, ki so v to pripomogli. Nekateri se sicer jeze čez te možakarje, pa nič ne de. Za deset ali dvajset let jih bodo tudi oni ne le hvalili, temveč še v nebesa kovali! Vsled tega sklepa se bodo namesto nameravanih 85-, oziroma 50odstotnih doklad pobirale samo 73odstotne doklade na davke, odnosno 43odstotne od hišne najemnine. Je že nekaj! — Občinske volitve se bližajo. Volilni imenik je že razpoložen. Sicer bi se imele vršiti šele okoli meseca oktobra enkrat, pa se nekaterim ljudem jako mudi. Vemo dobro, kam pes taco moli in kje čevelj žuli izvestno gospodo. Samo to ne vemo, če se bo vse po njihovih željah izteklo. Skoro gotovo bo prej treščilo za povračilo 8000 K v komunsko kaso! — Meso se bo zopet podražilo, se govori po Idriji. Prve vrste bo stalo po 1 K 84 h in druge vrste po 1 K 52 h 1 kg. Trdi se tudi, da bo podražjenje stopilo že s 1. majem v veljavo. Ali res ni oblasti na svetu, ki bi zabranila tako samovlastno skakanje s tržnimi cenami? Ze sedaj je meso predrago v primeri z njegovo kakovostjo! Radovedni smo, kakšno ceno bo imelo potem, ko bomo imeli novo in drago občinsko klavnico? Takrat bodo pač še kosti predrage, da bi si jih mogel rudar privoščiti ob svetih časih. — Naš občinski odbor je hudo pogorel pri upravnem sodišču na Dunaju s svojimi pritožbami. Nele da so jim vse odbili, celo vse stroške bodo morali plačati, navrh pa še 200 K globe, ker tako neutemeljene pritožbe napravljajo. Ali se bodo sedaj izmodrili, ali bodo pa zopet naprej vpili, da jih preganja deželni odbor in da idrijski klerikalci ne dajo miru našim občinskim možem. Toliko so vpili, da s klerikalci nobenega stika, sedaj se pa vidi, kam jih njih osamljena družba zapelje. Ali se bodo kedaj izmodrili?

Zlata doba

Molitev in solze. Pred dvajsetimi leti je živel v N. kovač, ki je bil zelo udan pijači. Njegova dvanajstletna edina hčerka Rezika, zelo pobožen otrok, je vedno prosila Boga, da bi se njen oče izpreobrnil. Oče je vsled preobitega pitja obolev in je moral ležati več kot tri mesece. Dobra deklica je bila zelo v skrbeh zanj, ni se ločila od njegove postelje, skrbno mu je stregla in če se je le za trenotek oddaljila od njegove postelje, je že vprašal oče: »Kje je moja Rezika? Ali bo kaj kmalu prišla?«

Ko je oče že toliko ozdravel, da je mogel zapustiti posteljo, je sedel neke-

ga dne v naslonjaču, zraven njega je pa slonela njegova ljubljenska. Teda ga prime hčerka za roko in mu nežno reče:

»Očka, ko boste popolnoma zdravi, neres, da ne boste nikdar več pili opojnih pijač?«

»In zakaj ne?« jo začudeno vpraša oče.

»Oh,« pravi Rezika, »ako boste pili, boste zopet zboleli in kmalu umrli; kakki revici bi bile potem me dve, jaz in mamica!« In pri teh besedah se ji udero vroče solze po licih.

Besede in solze otrokove so ganile očeta. Kratko in odločno pravi: »Otrok, nič več ne bom pil alkohola!« Rezika pa je prišla očeta za roko in mu jo poljubila v znak hvalečnosti.

Ni dolgo trajalo in kovač je popolnoma ozdravel; zopet se je slišalo njegovo kladivo zjutraj zarano do pozne večera. Debela, okrogla steklenica, ki je pred njegovo boleznijo vsak dan gotovo pet do šestkrat romala v gostilno in nazaj, je ležala med njegovo boleznijo v kleti in tudi sedaj, ko je bil že zdrav, ni mu niti na misel prišlo, da bi jo prinesel iz kleti. Tako je prešlo sedem mesecev in kovač res ni pokusil kaplje vina, dasi se je moral večkrat s hudimi skušnjavami boriti.

Prišel pa je čas najhujše poskušnje zanj. Imovit kmet, eden njegovih najboljših in najzanesljivejših odjemalcev, toda zelo hud in strasten pivce, je prišel k njemu, da bi poravnal neki račun. Imel je plačati precej veliko vsoto denarja in je zahteval vina na mizo. Kovač je bil v neprijetnem položaju in mu je rekel kolikor mogoče prijazno:

»Ti veš, da ne pijem več opojnih pijač in zato jih tudi nimam nič več od moje bolezni doma.«

»No, dobro,« je rekel kmet, »tu je pet desetice, pošlji zanje po vino, da bova zopet enkrat skupaj pila!«

Kovač mu je pa porinil denar nazaj in rekel:

»Če hočeš na vsak način piti, dobro, bom jaz plačal, toda pil ne bom zraven.«

»Tepec,« pravi kmet, »tolikokrat smo že skupaj pili, zakaj ne bi še danes. Če pa hočeš biti tako svojeglaven, pa bodi in jaz pa tudi vem, kje vodi pot k drugemu kovaču!«

Zadnje besede so napravile velik utis na kovača; kajti že med boleznijo je izgubil štiri najboljše odjemalce. Še par trenutkov se je pomišljal, potem pa šel v klet in prinesel usodepolno steklenico venkaj. Poklical je svojo hčerko in ji naročil, da naj gre po vino. Z žalostnim obrazom in tresočo roko vzame deklica steklenico in gre venkaj. Do bližnje gostilne ni bilo daleč in otrok bi moral kmalu priti. Tudi mati je pripravljala med tem s težkim srcem malico. Med tem pa je kmet poravnal svoj dolg in mu dal nova naročila. Že je bila malica na mizi, deklice pa še ni bilo od nikoder.

»Deklice pa res dolgo ni nazaj,« je rekel kmet kovaču, »poidi vun in pogledaj, če že prihaja!«

Kovač je šel; ko je prišel pred hišo je zagledal Reziko, ko je na vogalu hiše stala in jokala.

»Kaj ti je,« jo vpraša oče, si li morada izgubila denar, ali si bolna?«

»Oh, oče, nikar ne pij več alkohola, drugače boš zopet bolan!«

»Torej vsled tega jokaš?« je rekel kovač.

»Da,« odgovori deklica, »in mati joka tudi zato.«

Osramočen se je obrnil kovač na stran. Čez nekaj časa ji reče:

»Rezika, razbij steklenico!«

Začudeno je pogledala Rezika očeta. Ni vedela, ali reče v šali, ali v resnici.

Zopet pravi oče: »Rezika, razbij steklenico!«

In ko se je Rezika še zdaj obotavljala to izvršiti, prime kovač steklenico in jo trešči na tla, da se razleti v tisoč koščkov, prime deklico za roko in jo pelje v hišo.

Z največjim mirom pripoveduje kovač ta dogodek kmetu. Ta ne reče začetkoma nič. Slednjič pravi:

»Poslušaj, prijatelj, ko bi tudi jaz imel takega otroka, ki bi me tako zelo ljubil! — njegov zakon je bil namreč brez otrok — kako srečen bi bil jaz.«

Dve solzi so mu zdrsnili iz oči preko rjavega lica, potem pa vzame svojo palico in odide z besedami: »Kar mora kovač, more tudi kmet!«

Moško je držal svojo besedo. Še sedaj, ko so mu lasje že osiveli, pripoveduje prav rad, kako se je odvadil pijančevanja; toda vedno mora biti mlada gospodinja zraven. Ta gospodinja pa ni nobena druga, kakor Rezika, hči kovačeva. Med tem je že toliko zrastle. Kmet jo je vzel po smrti njenega očeta k sebi in ji izročil vse svoje premoženje.

Med nebom in zemljo.

(Dalje.)

Brezgrodni sestav ima tudi v Franciji nekaj lepih zastopnikov. Naj omenim le za vojno upravo zgrajeni »Ville de Paris« (»Mesto Pariza«). Telo je 60,5 m dolgo, 10,5 m debelo in obsega 3200 m². Ovoj ima pri repu štiri navskrižne podolgovate balončke, ki so z glavnim v zvezi. To so stalnostne ploskve v drugi obliki. Balonet je razdeljen v tri dele, največji je ravno v sredi, druga dva povzročata poševno lego, poleg tega je pa v gondoli še dva para višinskih krmil za vodoravno dviganje. 6 metrov veliki, dvelopatasti vijak na sprednjem koncu gondole se zavrti 180 krat v minuti in daje 15 metrov sek. hitrosti. Omenjeni zrakoplov je eden najboljših. Dosegel je največje število izletov, namreč 80. Tudi najzanimivejši zrakoplovec, Braziljanec Santos Dumont, ki je pravzaprav prvi začel graditi zrakoplove te vrste, je dosegel lepe uspehe. Mož je bogat, vključ temu pa jako majhne postavbe in suh. To ga je

tudi nagnilo, da se je najprej pečal z letalnim strojem. Nad desetkrat je že padel iz smrtonosne višine, pa je še vselej pobral svoje kosti. Zdaj je pa izumil zrakoplov za eno osebo. Nima patenta, ker dela samo zase. Vkljub temu je že dosegel številko 16 na svoji teži primernem, dosedaj najmanjšem zrakoplovu, ki obsega le 500 m³.

Še kratek pregled čez vse tri sestave. Gotovo je, da je stvar tem boljša, čim priprostejša je, samo da dobro deluje. V tem oziru je brezogrodni sestav na prvem mestu. Pa še druge dobre lastnosti ga odlikujejo; tudi najcenejši je. Glavni namen ogrođa je trdnost, toda ravno ta trdnost je v bližini zemlje zelo nevarna, kakor smo videli. Poleg tega pride v poštev visoka cena gradiva, teža in vsled tega večji obseg, ki ga je zopet treba napolniti z dragim plinom, tako da je mogoče za isti denar napraviti brezogrodni zrakoplov, ki vzdigne mnogo več in je dosti varnejši. Zeppelinov zrakoplov mora obsegati 6000 m³, da nosi samega sebe, »Ville de Paris« pa dvigne vkljub svojim 3200 m³ že 890 kg.

Kakšen namen ima zrakoplov? Skoro vse države se že pripravljajo na bitko v zraku in grade zrakoplove, ki bi nadomestovali pomorske oklopnice. Nemčija ima poleg Zeppelinovih še druge tipe, ki so plogrodne in brezogrodne sestava. Zadnji je posebno pripraven, ker je mogoče zrakoplov v par urah naložiti na navaden voz. To je Francija uvidela in vzdržuje v svoji armadi, zlasti v obmejnih trdnjavah le druga dva sestava. Avstro-Ogrska se tudi giblje. V bližini Dunaja je na novo urejena zrakoplovna postaja z baloni in Parsevalovim zrakoplovom, ki se ob priliki pokaže nad Dunajem, poleg tega je pa naročila še druge v francoskih tovarnah, ker doma takih ni. Nad Adrijo volhuni italijanski »I bis« (= I v drugi, prenovljeni obliki, ker je bil v prvotni slab), ki je plogroden. Angleži so se hoteli postaviti z ogrodnim, iz samih luskin zlepljenim »Nulli secundus« (»Načelovati hočem«), ime, ki pove, da se kramarsko blago samo hvali. Kmalu so ga morali nadomestiti z drugim zrakoplovom in tudi imenom, kajti »Nulli secundus« je v resnici pokazal kaj trmasto nprav. Rusija in druge države so sledile, Zedinjene države tudi niso brez njega, dasi je le 600 m³ velik. Nastal je pregovor, da morja ločijo celine, zrak jih pa zopet veže; kdor bo gospodar zraka, bo gospodar sveta. Da se mnogo pretirava, je gotovo. Vendar so pa poizkusi pokazali, da bi bilo mogoče z zrakoplovom v vojni mnogo škodovati, n. pr. z bombami, ki bi jih metali na sovražnika. Tudi lahke lopove bi mogli rabiti.

Zoper zavrattnega sovražnika pa že tudi kujejo orožje. Bojne ladje in trdnjave so dobile nove topove, ki morejo obstreljevati zrakoplov. Pravijo, da ga bo težko zadeti, ker je nebo slabo ozadje in ni mogoče določiti razdalje; strelja se s temi topovi pod velikim kotom,

vendar pa ne navpično, sicer bi krogla priletela nazaj med prijatelje. Prva vojska bo vsekakor zanimiva.

Vsaki dan se že tudi sliši o novih zračnih prometnih črtah, a redno še nobena ne deluje in bi tudi ne mogla, ker je hitrost 15 metrov na sekundo še premajhna. Veter, ki ima 15 metrov hitrosti, še ni posebno močan. Blagovni promet bi bil že vnaprej izključen. Nemci so dozda računali samo s potniki prvega razreda, ki bi plačali za vožnjo treh ur po okroglo 200 kron. V Ameriki se je prvi poizkus žalostno končal; izmed 20 potnikov so se skoro vsi ubili. Seveda zaradi tega ni treba obupavati, saj se na železnici gode še večje nesreče.

Danes služi zrakoplov večinoma v zabavo bogatim ljudem. Pojavile so se različne zrakoplovne zveze in klubi, ker je le malo takih, da bi si mogli drago zabavo sami privoščiti. Dobé se pa že tudi »pocenje« zrakoplovi. Tvrdka Clement Bayard izdeluje take za eno osebo v velikosti 750 m³, ki so po 25.000 frankov. Pariški dnevnik si je nabavil takega za reklamo. Ob lepih popoldnevih se vozi urednik nad Parizom in ponuja svoj »Le petit Journal« (»Mali dnevnik«). Najobširnejša poročila o vožnji priobčuje urednik v svojem listu, ki se tako vrine v roko marsikateremu radovednežu.

Dobre knjige

Za majnikovo pobožnost priporoča »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani:

Kerčon, **Salve Regina** ali razlaganje molitve Česčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Okusno vezano rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Kerčon, **Šmarnice**. Marija podoba pravice. Okusno vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

P. Ladislav, **Šmarnice**. Marijine čednosti in dobrote. Vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Volc, **Šmarnice**. Marija v predpodbah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Godec, **Devica verna**. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza 1 K 40 h.

Mörzinger, **Das Blumenreich im Dienste der Gottesmutter**. 2 K.

* **»Janez Nevolja«** — (»Juan Miseria«) je naslov povesti, ki jo je spisal po celem svetu znani pisatelj Koloma in jo je zdaj »Ljudska knjižnica« objavila v prevodu. Hvali to povest, kolikor hočeš, nikoli je ne boš zadosti, tako je čudovito lepa! Juan Miseria, po naše Janez Nevolja je tam nekje na Španskem siromašen mladenič dobrega srca, a neopiljenega vedenja, ki se zaljubi v pridno dekle, Marijano, katera pa ima za očeta gnjusnega in sirovega pijanca, Martina Lenuha. Ta in pa zlobna babura Salamanka branita dekletu Janeza vzeti, ker bi rada imela, da bi se Ma-

rijana omožila s postopačem Lopezin-kom, ki ves svet slepari, koliko zna in kaj bo še vse iz njega. Bilo je namreč v tistem času, ko se je povest odigravala leta 1867., na Španskem jako nemirno, pripravljala se je revolucija in Lopezinek, sin črevljarija, pravi nebodigatreba, domišljav in neumen, brez vesti in predrzen, je delal največje zmešnjave, koval zaroto in naposled tudi, ko je republika bila proglašena, prišel res do veljave. S krivičnim pričevanjem sta on in stara Salamanka, katero je vlekel, da ji bo nova republika prisodila hišo nekega monarhista, spravila v ječo Ivana Nevoljo, ki je po nesreči in brez namena ranil pijanega očeta Marijane, kateri mu je svojo hčer branil. Janeza Nevoljo obsodijo na smrt, preden se pa izvrši obsodba, uganja Lopezinek po mestu različne lopovščine, pusti zapreti cerkve in samostane, Marijana pa, ki je šla po očetovi nesrečni smrti med novice, pa mu uide iz krempljev. Tudi bi kmalu Janeza Nevoljo izpustili iz ječe, kar pride na dan, da je Lopezinek s Salamanko po krivem pričal, Salamanko pa zaprejo, ker je shranjevala v svoji hiši smodnik, kateri je bil namenjen za anarhistično zaroto, ki jo je koval neutrudni Lopezinek tudi že zoper novoproglašeno republiko. A Lopezinek se izmuzne, ker so mu oblasti same dajale potuho in Janeza Nevoljo zopet čaka smrt, ker imenujejo novega sodnika, navadnega lopova. Toda pater France, ki igra v tej povesti največjo vlogo, ponižen kapucinec, pri vseh priljubljen, pravi angelj v človeški podobi, zraven pa moder in izkušen, s pomočjo svojih znanstev stvar tako izpelje, da Nevoljo v zadnjem trenutku vendar pomilostijo. Lopezinek pa, ki je med tem res zanetil anarhistični upor, pade na barikadah in umre ves razmesarjen. Jako zanimiv je tudi nadaljni razvoj in konec povesti.

Kakor se vidi, se v tej ne zelo obsežni povesti vrsti zanimiv prizor za prizorom, dejanje hitro teče, vse je kratkočasno, gladko in kljub veliki resnobi, ki tiči v celi povesti, je toliko duhovite in globokomiselnosti šaljivosti po vseh straneh posejane, da knjige ne odložiš, preden je docela in brez premora ne prečitaš.

Knjiga je prožeta verskega duha in zlasti s krvavo ironijo šiba brezmišelnost revolucije in sebičnost, samopašnost ter umazane namene revolucionarnih voditeljev. Posebno za odraslo mladino je knjiga dragoceno berilo; vsled lahkote in poljudnosti pa bo tudi najpreprostejši človek v njej našel zabave in tolažbe.

Ker se je oglasilo precej novih naročnikov za »Ljudsko knjižnico« se je cena 15. zvezku, ki obsega obširno povest »Janez Nevolja« razmeroma zelo znižala, kajti knjiga stane broširana le 1 K, vezana 1 K 60 v.

Za kratek čas

Ljudje, ki imajo navado reči: sem mislil — taki najmanj mislijo.

»Veliko vrišča, pa malo volne« — je rekel vrag, ko je prešiča strigel.

»Vsako reč z mero« — je dejal krojač, ko je ženo z vatlom tolkel.

»Človek si mora znati pomagati« — je rekel berač in si je z glisto prevezal žakleje.

Če dva svoja klobuka zamenjata, zapazi smoto vselej tisti, ki je slabjega dobil.

Kdor je samec, mu gre ura slabo, kdor je lahkomišljen, mu ura ne gre, kdor je pa srečen, pa sploh nobene ure nima.

Uganka ali zastavica.

Polnina uganka.

N				
N				
N				
N				
N				

Prazne predalčke napolni s črkami: a, a, a, a, a, b, č, č, g, i, l, n, o, o, r, r, r, t, v — tako, da vsaka prečnica tvori besedo, in sicer: 1. brezpomembna številka; 2. nabrana množica; 3. rusko mesto; 4. začetek k vsakemu podjetju; 5. človeški čut. Četrta navpičnica odzgor navzdol znači moško krstno ime.

Zastavica.

Delavci 12 345678 pri mizi
in 12 34 567878 s plačilom.

Račja zastavica.

Imate poiskati besedo, ki pomeni zidarski zlog. Ako njej začetno črko odvezate ter jo pristavite na konec in potem besedo od zad čitate, zopet se enako glasi. Katera je tista beseda?

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev zastavice.

J	e	l	š	a
b	a	r	k	a
J	e	n	k	o
t	e	p	e	c
L	o	p	e	x

Janez-Lenka.

Rešitev računske zastavice.

16	15				
11	12				
2	7	6	9	4	13
14	3	8	5	10	1

41 41

Rešitev nagrobnega spomenika.

		n		
	g	a	d	
j	a	s	i	i
	I	v	o	
		i		
	I	d	a	
S	r	e	d	a
S	p	a	n	i
K	r	a	j	i
B	e	n	e	t

Na svidenje!

Skrivalnica.

Kje je lastnik gradu?

Mnenje gospoda dr. I. Nedelko, Solun.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Veseli me, da Vam zamorem poslati svoje mnenje o Vašem Serravallovim Kina-vinom z železom, ki ga rabim že dve leti. S kratkimi besedami: Vač preparat pripisujem vedno kot krepilo in proti mrzlici. Vsled dobrega okusa ga jemljejo radi tudi oni bolniki, ki nočejo uživati več nobenih zdravil, ker imajo od njih že ves pokvarjen želodec. Ti bolniki so zadovoljni z njegovim okusom in tudi z uspehi, ki se dosežejo z njim. Podajam ga tudi rad svojim operirancem, posebno ženskam, v času koncalescen- ce, in sicer z najboljšim uspehom. Tu- di šibkim, doječim ženskam je postalo Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko uživajo in uspešno.

Solun, 12. junija 1909.

Dr. Nedelko.

Razne stvari.

— **Defraudacija.** Berolinskemu žen- skemu društvu rdečega križa je pone- veril njen dolgoletni blagajnik, stavbe- nik Hugo Wölfer, 200.000 mark. Mož je užival največje zaupanje in opravljal te posle kot častno službo. Wölfer, ki je oženjen, je živel zelo razuzdano. Po odkriti poneverbi so ga spoznali za umobolnega in ga vtaknili v neko zdravilišče blizu Berolina. Kakor se kaže, se bo torej mož zelo poceni iz te sleparije izmotal.

Napad na denarnega pismonošo. Neki kolesar je v Draždanih 24. t. m. zjutraj v neki temni veži zavratno na- padel nekega že starega denarnega pi- smonoša in ga z lesenim kladvom uda- ril večkrat po glavi. Pismonoša se je branil z vsemi silami in klical na po- moč. Napadalec se je zbal in pobegnil s kolesom, ne da bi bil pismonoši iz- trgal torbo z denarjem. Pismonoša ga je izkušal zasledovati, a se je kmalu zgrudil vsled dobljenih poškodb.

Kuga na Kitajskem je ponehala. Umrla je na kugi 60.000 oseb.

Nove uniforme francoske vojske. Francoske čete dobijo nove uniforme. Tako imajo konečno izginiti iz vojske rdeče hlače, ki so bile sicer slikovite, ali nikakor ne pripravne za poljsko službo, ker so obračale nase pozornost sovražnika. Nove uniforme bodo baje barve, ki se ne bodo mnogo razlikovale od terena. Tudi gumbi na novih uni- formah ne bodo svetli, ampak medle barve. Nove uniforme bodo v kratkem predložene vojnemu ministrstvu. S to izpremembo uniforme se izvrše tudi neke izpremembe v orožju, tako dobijo n. pr. časniki lagljo in krajšo sabljo.

Rop na pošti. V Aachnu sta udrla dva individua dne 24. t. m. opoldne v ondotno pošto ter prisilila navzočega poštnega uradnika z revolverji v rokah, da je odprl blagajno. Vlomitca, ki sta imela na obrazih krinke, sta uropala 4000 K ter nato pobegnili. Doslej nima- jo nobene sledi za njima.

Grozno maščevanje nad polici- stom. Iz Varšave poročajo dne 29. mar- ca, da so si teroristi zopet novo žrtev izbrali med ondotno policijo. Policista Karkova, ki je pred kratkim naznanil oblastim neko zborovanje teroristov, so našli pred par dnevi ponoči grozno razmesarjenega na neki varšavski uli- ci. Imel je prerezan trebuh, oči iztak- njene in ustnice skupaj sešite. V čelo je imel zabiti žebelj, na katerem je vi- sel kos papirja s sledečim napisom: »Oči ne smejo videti, hinavska usta ne govoriti. To naznanjamo z lastno krvjo izdajalca vsem zasledovalcem, ki bi hoteli nas izdati. Vsem grozi enaka usoda. Zveza maščevanja.« To besedi- lo je bilo napisano s krvjo umorjenca. O živinskih morilcih ni sledu in vlada med policisti vsled tega zločina lahko sumljiv strah, ker jih istotako lahko zadene roka »Zveze maščevanja«.

Poročna darila milijonarjev. V San Franciscu se je pred dnevi z velikim

sijajem praznovala poroka multimilijonarja Crockerja s Heleno Travin, hčerjo tovarnarja sladkorja Williama G. Irwina. Svatje so bili skoro izključno sami milijonarji in gotovo, da so vsi poslali nevesti lepe darove za poroko. Oče je daroval hčerki za 4 milijone dolarjev vrednostnih in državnih papirjev, medtem ko je ženin kupil svoji bodoči ženi krasen kinč biserov in sijajno veliko posestvo na deželi. Od svoje matere je dobila nevesta luksuriozen avtomobil, gostje pa so darovali male spomine v obliki dragocenih biserov, draguljev, dragocenih starih porcelanskih stvari in drugih umetnin. Mladi mož, ki je bil tako srečen, da je dobil to nevesto, razpolaga s 40 milijonov premoženja.

V Londonu zginevajo konji. Iz Londona poročajo, da bodo do poletja izginili z londonskih cest vsi konjski omnibusi ter se umaknili motornemu prometu. Omnibusno podjetje, ki je imelo prej 23.000 konj, ima sedaj samo še 2000 konj. Za časa kronanja kralja bo podjetje dalo omnibuse v najem družbi za ogledovanje dekoracij in iluminacij ter je določena cena 5 gvinej (125 K) za vsak omnibus.

Bonaparte igra Napoleona. V Manchesteru prirejajo te dni gledališko igro, ki je naslovljena »Bonaparte« ter je junak te igre slavnj Napoleon. Igra sama kot taka nima nobenega literarnega pomena, vendar pa je jako dobro uspela. Vzrok temu uspehu pa ni bil toliko v igri kot v igralcu junaka Napoleona I. To glavno vlogo je namreč igral pravi in živi Bonaparte, sorodnik, četudi daljnji, velikega cesarja. Ta Bonaparte je pravnik enega Napoleono-vih bratov in gotovo je prvič v zgodovini, da je Bonaparte na odru predstavljal velikega Bonaparteja.

Žalosten jubilej. Iz Brna se poroča: V torek se je na poti iz Vranove avtomobil stavbenika Matejke na nekem ovinku zaletel v drevo ter se razbil. Potniki poročniki Leopold Novotny, njegova žena 21letna Marija, žena stavbenika Matejke in on sam so bili vrženi pod avtomobil in težko ranjeni. Matejsko je kmalu nato umrl, ne da bi došel do zavesti. Poročnik si je razbil lobanjo ter je še isto noč umrl. Edino stavbenikova žena bo ozdravela. Matejko je hotel naslednji dan proslaviti obletnico svoje poroke, pa so se odpeljali v Vranovo, kjer je bil poročen in kjer so hoteli svečano proslaviti to obletnico.

Krvavo maščevanje po tridesetih letih. Iz Pariza poročajo: V San Remo je bil obsojen nek Španec na 30 let v prisilno delavnico. Ko je prestal že 22 let kazni, je prosil za pomiloščenje. Vlada pa je prošnjo odklonila. Ko je po tem dogodku prišel nekoč sodni zdravnik k njemu v ječo, ga je napadel ter

mu prizadel več ran z nožem. Preživel je še nekaj let v kaznilnici in končno tudi v neki norišnici. Pred nekaj dnevi se je povrnil v domovino. 31. marca pa je zaklal svojo svakinjo, nekega orožnika in tri druge osebe, ki so proti njemu svoječasnno pričale obtežilo.

Nesreče v ameriških rudnikih. Iz Harrisburg, Pa., poročajo: Glasom poročila državnega urada za rudarstvo se je lansko leto ponesrečilo v pennsylvanskih premogovnikih 1125 delavcev. Premoga se je pridobilo 231.966.070 ton, in sicer 148.696.776 ton mehkega in 83.269.294 ton trdega premoga. V premogovnikih, kjer pridobivajo mehak premog, je ponesrečilo 527 delavcev, v okraju, kjer izkopavajo trd premog, pa 598. Na 1 milijon mehkega premoga se računa 354, na 1 milijon trdega premoga pa 718 človeških žrtev. Povprečno se ponesreči v pennsylvanskih rovinah manj delavcev, kakor po drugih ameriških državah ali pa v Angliji. Povprečno se ponesreči 485 odstotkov.

Velik požar je uničil v Zemplenski Vasarju 28 hiš. Škoda 170.000 K.

Židje v New Yorku. Židovske organizacije v New Yorku so sklenile, naprositi newyorškega guvernerja Dix-a, da se zgradi na vzhodni strani mesta New Yorka židovska orožarna. Govorniki so pri dotični skupščini naglašali, da bi židje ustanovili svoj polk, ako bi imeli orožarno. V neki drugi resoluciji pozivljajo židje predsednika Tafta in njegovo vlado, da imenuje židovske kaplane za armado in mornarico. Sedaj služi v ameriški armadi in mornarici 4000 židov. Tudi se je sklenilo, prirediti v New Yorku vsako leto židovsko parado. Neki govornik je omenil na nekem židovskem shodu, da bode židovska parada sijajnejša, kakor je parada Ircev na praznik sv. Patricika. V Ameriki je vse mogoče.

Sufragetke na kolenih. Sred dneva se je zvršil v južno-afriškem mestu Johannesburgu nenavaden in zanimiv prizor. Zjutraj, ko so hodili moški po svojih poslih, opazili so na svoje veliko čudo na hodniku ene najbolj prometnih ulic par stoletin dam iz boljših slojev klečati na tleh. Moški so se temu čudili iz dna duše. Ali so morda popadle na kolena, da jih mogoče prosijo za oprostitev, ker so zahtevale volivno pravico? Niso zato klečale gospe, da bi se ponižno pokorile, temveč zato, ker se niso hotele več pokoriti. Klečaje so namreč risale po tleh velikansko reklamo za velik ženski shod, ki se je imel vršiti in na katerem so hotele zahtevati zase volivno pravico. Ko so dovršile v eni ulici svoje delo, so odšle v drugo, kjer se je cela stvar pričela iznova.

Zanimiva iznajdba. Kmalu se bodo porabljale tudi ulice za reklamo. Neki Francoz je namreč iznašel zanimivo iznajbo. To je bicikelj na treh kolesih.

Zadnja dva kolesa imata na platiščih črke. Te črke so v zvezi s črnilom, tako da se same namakajo. Treba ni druzega, kakor na platišča zadnjih dveh koles postaviti črke, kakršne si kdo izbere za reklamo, potem se pa voziti po cestah. Seveda morajo biti ceste trdo tlakovane. Toda vozilo se ne bode samo po sredi, ampak tudi pri kraju, kjer so po vsakem večjem kraju trdi hodniki. Mož bode šel na trikotlesnico, pa jo gonil kakor navadni bicikel ter bode lahko v enem dnevu popisal več cest. Na asfaltu se rabi navadno belilo, na krajnih hodnikih pa črnilo. More se napraviti tudi tako, da daje vsako kolo svojo barvo. Iznajdba je patentovana. V kratkem smemo pričakovati, da bodo ceste po vseh večjih mestih vse pisane.

Smrt v spovednici. V občini Herczeg Szanto je, kakor se poroča, zadela kap ondotnega župnika Andreja Zara, ko je spovedoval v cerkvi.

Sole in gostilne na Ogrskem. Po ravno objavljene statističnem izkazu je imela Ogrska koncem leta 1908. 16.547 elementarnih šol in 66.220 gostiln. Na 1800 duš je prišla šola ena šola, na 250 duš pa ena gostilna. Pri tem pa se uničuje na Ogrskem namen ljudske šole še s tem, da se za nemažare grade mažarske šole in da se pouk omejuje samo na učenje mažarskega jezika. To seveda imenujejo Mažari »nacionalno šolo«!

Štiri umore priznal na smrtni postelji. Letos sredi februarja so v Salzderheldnu pri Göttingenu našli na cesti nekega 40 let starega Italijana na smrt bolnega ter so ga izročili v bolnišnico. Pri njem so našli izkazila na ime Luigi Zambieri. Kmalu nato je v bolnišnici umrl. Malo pred smrtjo pa je izpovedal zdravniku, da je v času od 16. aprila do 31. oktobra preteklega leta zagrešil v Šleziji tri umore, pozneje pa še 31. oktobra enega v Harzu. O posameznostih teh umorov ni mogel ničesar več povedati, ker mu je smrt zaprla usta. Državno pravdnništvo v Göttingenu skuša s pomočjo berlinske kriminalne policije celo stvar pojasniti.

325odstotne dividende donša kavčuk akcionarjem londonske družbe »Pataling Rubber Estates sindikata«.

Neumna smrtonosna stava. V Cvi-tavi sta stavila trgovec Rabe in neki agent, da bo Rabe izpil 15 kozarcev žganja. Rabe je pojedel nekaj krompirja s sirom in nato res izpil 15 kozarcev žganja, a je nato izgubil zavest, čez nekaj ur je bil že mrtev. Agent, ki se je tudi napil, se je pa zaletel v pijanosti v neko izložbeno okno z glavo, ga razbil in se na glavi zelo nevarno ranil.

Natakarica v hlačah. V Rendsburgu je kaznovala policija nekega gostilničarja, ker je stregla natakarica gostom oblečena v moderne nove hlače. Zdaj bo razsodilo še sodišče, če so hlače

Zavžijte, ako ste nahodni, hripavi, zaslezeni in če težko dihati, Fellerjev fluid z znamko „Elsa fluid“. Mi smo se sami prepričali pri prsni, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanajstotica za poskušnjo K 5—2 tucata K 8-60 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici štev. 16 (Hrvatsko).

primerna obleka gostilniških natakaric.

Zanimiv pojav narave. V Peliganji so našli na neki gori veliko luknjo, ki jo prej ni bilo. V njej je več skal, ki jih preje tudi ni bilo. Sodi se, da je napravil luknjo meteor, ki so ga videli 10. t. m. pri Messini in ki je med strašnim pokom eksplodiral.

Razvoj telefona. Najlepši primer o razvoju telefona nam daje mesto Berolin. Pred 30 leti meseca aprila 1881. otvorjen je bil prvi telefon v Berolinu s 33 abonenti, katerih število pa je še isto leto narastlo na 458. L. 1894. je bilo že telefonskih abonentov 28.000. Danes pa ima uradni zapisnik abonentov 1000 strani po tri stolpce, v katerem vsakem je povprečno po 40 abonentov vpisanih. To se pravi, da je sedaj v Berolinu 135 tisoč telefonskih abonentov.

Ponesrečena šala. Neki neznanec je 26. m. m. potegnil vodstvo Franc Jožefove bolnišnice na Dunaju, češ, da obišče bolnišnico velika znanstvena komisija; notranji minister, dva namestniška uradnika in več vseučiliških profesorjev. Za komisijo so vse pripravili, a končno so dognali, da jih je neznanec pošteno potegnil; a ker ni bil toliko previden, da bi bil pravočasno odnesel pete, so ga aretirali.

Veste

moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila kar sem samo slišala!

Pri pralnem ekstraktu „Ženska hvala“ sem se pa

sama prepričala,

da je najboljši in najzanesljivejši pralni prašek, da popolnoma nadomešča vsako bolenje perila. S pralnim ekstraktom „Ženska hvala“ namočeno perilo, pere se v polovico krajšem času, brez truda in popolnoma čisto.

Priporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom.

Jesih & Windischer

LJUBLJANA, Stari trg šte. 1 (prej bazar)
postaja električne železnice. 1210 (8)

Organist

dobi službo pri župnišču Velika Dolina, pošta Jesenice ob Savi na Dolenjskem. 1348

Kašelj, katar, Influenca

In pljučne bolezni odstranjujejo zdravilni uspešno s Sirolin „Rodie“, najboljšim varstvom proti tuberkulozi. Sirolin „Rodie“ vzbuja slast in se lahko vživa in bi moral biti pri prebujanju v vsakem gospodinjstvu pri rokah. V lekarni naj se izrecno zahteva

Sirolin „Rodie“.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 19. aprila: 43, 19, 67, 26, 23.
Linc, 22. aprila: 9, 90, 68, 66, 11.
Trst, 22. aprila: 21, 55, 38, 84, 54.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 25. aprila 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	14	—	živa vaga:		
Rž	19	—	Goveda pitana	89	—
Ajda	19	40	Teletna težka	114	—
Jecmen	17	6	Teletna mala	104	—
Oves	19	50	Prešiči	126	—
Proso belo	19	40	Koštruni	106	—
Proso rumeno	17	50			
Koruza stara	10	40	Kuretnina in drugo:		
Koruza nova	14	50	Maslo kuhano	250	—
Leca	16	—	od K 200 — do	300	—
Grah	26	50	Maslo surovo od		
Larano seme	40	—	K 200 — do		
Grasica	23	—	Slanina sveža	160	—
Domacia detelja	110	—	(speh)		
Gorenjska repa	80	—	Slanina prekajena	170	—
Fizol Runcič	28	80	Mast svinjska	151	—
Fizol Prepelčar	20	—	Loj	85	—
Fizol Manualon	18	40	Jajca 100 kom	7	40
Čebula	7	80	Pisanci	2	70
Krompir	—	—	Golobi	—	80
Zelje veže	—	—	Raca	3	80
Zelje kisto brez	—	—	Gos	6	60
soda	—	—			
Repa sveža	—	—	Kolonialno blago		
Repa kisla brez	—	—	na debelo		
soda	—	—	Riz Rangon od	35	—
Brinje	17	80	K 25 — do		
Kumna	14	—	Kava Santos od	268	—
Orchi	10	—	K 25 — do	89	75
Gobe suhe	—	—	Sladkor	28	50
Jezice	—	—	Petrolej		
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	4	40			
Seno	8	70			
Slama	8	50			
Stelja	8	50			

IZJAVA.*

Podpisani izjavljam, da obžalujem besede, katere sem bil v priči občinstva govoril o „Posojilnici v Zagorju ob Savi“, ker so iste popolnoma neutemeljene in neresnične. Zahvaljujem načelstvo posojilnice, osobito g. Tomo Koprivca, da je isto od tožbe odstopilo ter me obvarovalo sodne kazni. Zagorje ob Savi, 28. marca 1911.

1340 **Ciril Havliček.**

* V sled obilice gradiva zaostalo.

Posestvi na prodaj.

Naprodaj sta na Spodnjem Štajerskem dve posestvi; zraven je tudi mala hiša z malim vrtom, posebno primerna za kolarje ali čevljarje; 2 in tri četrt ure oddaljeni od postaje, blizu župne cerkve, v prav lepem kraju.

Prvo posestvo obsega 10—12 oralov travnikov in njiv, 7 oralov gozda, 1500 sadežev hmelja, s hišo in hlevom; drugo ima 15—20 oralov njiv in travnikov ter gozda in 4000 sadežev hmelja, s hišo in hlevom.

Več se izve pri gospodu Avg. Erzinu, Ljubljana, Židovska ul. 3. 1202 (3)

Jaz sem gorski-domači tkalec

razpočilam različno blago 40 do 50 metrov oslanov 1. kakovosti K 18 — 11 kakovosti 22 K po povzetju, zajamčeno pristno pralno, brez napake; knafase, delene, platno, polplatno, rumenurško tkanino, krise, brisače, bel gradel, oksforde, cečire, satin, lastnoročno izdelano, krasno trpežno v dolgotih od 3—15 m.

Fr. Marschik, Geška Germa, pošta Nachod, Orlovsko gorovje.

Pošljam pol tuceta čisto platnenih žepnih robcev 150×200 cm K 15 — 1 tucat belih jaquard platnenih brisač 60×110 cm 8 K.

Kdor ne ve

kaj naj kupi svojemu za žetnovanisko darilo, god ali prilozn. darilo, pogleda naj v moj

GLAVNI CENIK

s 300 slikami, v katerem bode dobil kak dovolj primernega in kateri se pošlje na zahtevo zastonj in franko.

C. in kr. dvorni založnik

JAN KONRAD

Brux št. 1426 (Češko).

6 belih

riaz z eno debelo po 2 m K 14, po 2 1/2 m K 16, iz domačega lanenega platna po 4 m K 18, po 2 1/2 m K 20 dobite franko iz laganost. razpoložljive R. Stermoechl v Celju

Najlepše blago!

za damske obleke, črne sifonske obleke, povrhnjke, plače itd., zajamčeno dobre, trpežne in pristne kakovosti dobavljiva

Frant Marek

tovarna za sukno, Liberec, Čechy
Prodaja na drobno in debelo.
Tovarniške cene. Priložnost za najcenejši nakup - Zahtevajte vzorce! 1101

Prostovoljna dražba.

Pod ugodnimi pogoji se prodaja dne 8. in 9. maja po umrlem Alojziju Škoficu v št. Vidu pri Brdu

lepo posestvo

z obširnimi gospodarskim poslopjem, hišo tik državne ceste, pripravno za gostilno ali drugo trgovino, 6 km od postaje Domžale oddaljeno, več lepih njiv in travnikov, kakor tudi več parcel gozdov, ki merijo čez 40 oralov. Več se izve pri županu Gašperju Kotniku na Prevojah. 1356

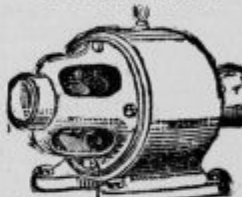
MASLO! Jajca za valenje!
Prsko povod po povzetju. Maslo iz kraljevega micka (tjunt. zabo) mark 8-50; 6 junc zabo mark 5-50; 30 jajc za valenje mark 5-; 6 jajc za piti mark 3-50; 60 velikih živih rakov mark 7-; B. Margules, Buznec via Oderberg (Slezija). 316

Zasluzek!

2—4 K na dan in stalno s prevzetjem lahke pietenine doma. Edino moj stroj za hitro pietenje „Patenthebel“ ima izkušene jelekne dele, piete za nesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoj. Oddal enostneškodule Troški mail. Pism. garanc. t ajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekti zastoj. Pod eije za pospeševanje domačega dela trgov. sodn protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nelsengasse 1/60. 1285

Brigitenavska elektrotehn. tovarna

Dunaj XX, Winterg. 18-21
Telefon K 14.594.

Dinami in elektromotorji.

Priznana soliden izdelek.

Kompletne naprave za luč in mot.

Vzorni stroji v obratu

v razstavi za stroje v

c. k. obrtno pospeševalnem uradu, Dunaj IX,

Severingasse 9. 1178

AGENTI

v vseh krajih monarhije dobe visok zaslužek s prodajo izdelkov bravn. izdelovalnice lesenih zastiral in zatvornic
Hollmann & Merkel
Brunov 67, Češko.
Krasne novosti vezelih in tkanih zastiral. 820

Učenec

priden in pošten, se sprejme za sedlarstvo obrt pri Jakobu Trobecu, sedlarju in izdelov. vozov. Kozarje 5. pošta Dobruva pri Ljubljani. 1317

Izjava.

Jaz, podpisani Anton Turk, posestnik v Zle-
bici št. 33, dolžil sem Janeza Alca, posestnika v
Zlebici št. 31, zlobo poškodbe tuje lastnine, stor-
jene s tem, da mi je on zlobo dala podri ter
blode, ki sem jih imel na svoji zemlji zlobo,
v gradbeni stavili.

Jaz prekladam te dolžnike kot neresnične,
posestnik Janeza Alca odpustanja ter se zahva-
ljujem istemu, da ne vloži proti meni kazenske
ovadbe.

Dovoljujem, da se ta izjava objavi v pri-
hodnji številki „Domoljuba“ na moje stroške.
V Ljubljani, dne 18. aprila 1911.

Anton Turk, l. r.

1257

Kovaškega učenca

pridnega, s Kranjskega ali Stajarskega, sprejme
takoj od dobrega kupnika priporočen, pošten
katalonški mojster. Inči se vsakovrstnega ko-
valskega dela. Ponudbe na naslov: Frano Smole,
kovaški mojster, pošta Podgorje v Rožu, Korosko.
Od Jelenec druga železniška postaja na Koro-
skem. 1330

Lepa kmetija z gostilno

na Koroškem blizu Celovca obstojajo iz hiše, itale, sad-
nega vrta, vse v zelo dobrem stanu, čez 40 oralov
zeta se proda brez gostilne za 26.000 kron. gostilna
pa za 18.000 kron. Priprava je tudi za stavbišča. Proda
se vse skupaj ali pa tudi vsako posebej. Oddaljeno
4 minute od postaje Komaravas pri Celovcu. Več se
izve pri Jakob Hafnerju Hovje vulgo Vrtnig, pošta
Vetrinje pri Celovcu. 1130 (2)

Sprejem takoj v delo krojaškega pomočnika

Peter Zupan, krojaški mojster, Cerkije pri Kranju
(št. 30). 1329

Učenec

se išče za večjo trgovino z mešanim
blagom. Isti mora biti 14 let star,
dober v računstvu in s primerno pisavo. Ne-
koliko nemščine zmožni imajo prednost. Kje
pove iz prijaznosti upravištvo proti priloženi
dopolnili za odgovor. 1324

Proda se izložbeno okno, vrata, hišna
vrata in kameniti prag. —
Poizve se: Franc Kraškovic, Stari trg 22,
Ljubljana. 1325 2

Proda se mlin in žaga

na močni vodi s štirimi pari kamnov, novo ure-
jena naprava, ki nese 2000 do 2800 kron za-
sluška; poslopja zidana in krita z opeko. Zra-
ven je toliko zemljišča, da se redi lahko ena
krava in 20 prešičev. Proda se vsled bolezni
za nizko ceno 16.800 kron. Leži blizu velike
reke in tovarne, pol ure od Poličan, v Podpečih
št. 2, pošta Sv. Duh-Loče. 1328 2

Posestvo na prodaj

v lepem kraju, četrto ure od železniške postaje
št. Janž; posloje v dobrem stanu, posetve nad
60 mernikov. 3 lepi travniki. Gozda dovolj za
stelo in kurjavo. Za vse je cena 20.000 kron.
Odda se pa tudi manj in za manjšo ceno po
volji kupca. Plačilni pogoji so ugodni. Več se
izve pri lastniku Alojziju Knezu, Skrovnik, pošta
Tržišče, Dolenjaka. 1327 3

20 do 50 kron na dan

lahko vsakdo zasluži z razpečevanjem novega
predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. — Pošljite v
pismu za pojasnila znamko za 30 vin. in svoj
naslov. Josip Batič, Idrija, Kranjsko. 932

Geno posteljino perje!

1 kg sivnega, dobrega skubje-
nega 2 K; boljšega 2 K 40;
primo polbelega 2 K 60; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 10;
1 kg izredno finega, anež-
belega, skubjenega 6 K 40;
K; 1 kg puha 6 K, 7 K;
belega puha 10 K; najfinjši
prsti puh 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franco.

Dovršene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega,
belega ali rumenega nanking-blaga,
pernice 120 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka
40 cm dolga, 50 cm široka, napolnjena z novimi, sivimi,
zelo trpečimi, puhastimi postelnimi perjem 16 K, z polpuhom
2 K; z zlatim 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
blazine 5 K, 6 K 50, 4 K; pernice 24 cm dolga, 40 cm široka,
K 12, 14 K 20, 16 K 21 K; blazine 90 cm dolga, 70 cm široka,
4 K 50, 5 K 20, 5 K 21 K; spetnje pernice iz modrega, posamezne
gradla 120 cm dolga, 110 cm široka, 12 K 80, 14 K 80. Po-
sloje proti povzetju od K 12 dalje franco. Zamenja dovo-
lena, za napovedno denar nazaj. Cenik zastoj in franco.
S. BENISCH, v Dešenici štev. 71. Češko.

Posebno skladišče sukna in modnega kamgarna za moške obleke

ima občno znana trdka

= R. MIKLAUC =

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5
506 Cene zelo ugodne!

Kovaškega pomočnika posebno dobro
izvehanega v
podkovanju goveje živine, išče Jožef Žorž, kovač
v Podragi, pošta Št. Vid pri Vipavi. 1326 2

Lepo kmečko posestvo na prodaj.

Posestvo meri skupaj 27 oralov ali 13.684 ha
zemljišča in sicer polja 2.884 ha, travnikov 2.718
ha, pašnikov 3.888 ha, gozda 6 ha.

Hiša je enonadstropna v dobrem stanu, hlev
se nov, obokan, lega za sadjerejo jako ugodna.
Gozd je do malega ostanka posekan, a posestvo
je v okraju, kjer je dosti gozda in se kaka
parcela lahko dokupi.

Cena je 9000 K, oral pride torej, le na 331 K,
posloje pa niti računano ni.

Lastnik je zdaj Posojilnica v Celovcu, na
katero naj se kupci obrnejo. Kupec mora polo-
vico cene plačati, polovica lahko ostane vknji-
žena na posestvo. 1255

Lepo posestvo

v bližini Maribora, zložno dostopno, lepa hiša
z domačo kapelo, veliko kletjo in stiskalnico,
dvema vinicama, hlevom in senico z vsem orod-
jem; zraven je krasen sadni vrt, deloma novo
zasajen vinograd, lepi gozdi in travniki, skupno
15 ha, ki se lahko odproda; zelo prijetna lega;
posestvo sposobno tudi za mlekarjo. — Poja-
nila daje Fran Bauer, Gosposka ulica št. 13, Ma-
ribor. 1332

Bliža se čas

za nakup lepega blaga, vsled tega
zglasite se v gvančni trgovini

= „Pri Škofu“ =

v Ljubljani, Pogačarjev (Sadni) trg

kjer Vam je velika izber po znano
nizkih cenah na razpolago. 595

Imate li

kedajtakogod-
no priliko? Kje
še, kot pri meni,
dobite 40 metr.
sortiranih ostan-
kov med istimi:

Delen zelo moderni vzorci za damske obleke in bluze.
Ang., c. fir okusi vzorci za trajne, bluze ind. Kanafas
živahne barve za postelne prekrivke. Okšard za moške
trajce za vsakodnevno uporabo, zelo močan. Piatno belo
izborna kakovost. Pepita
bi go za obleke in bluze.
Modrikast: blago za iz-
birneke, predpasnike in
obleke za doma: za samo

17-K?

Vsi ostanki popolnoma brez napake in razjamev pri-
stojni. Dolgost ostanov 3-10 metrov. Niska ceno.
Naročite takoj! Dalje 40 metr. finega platna za
životno in posteljino perilo za K 19-50. Rjube brez
siva, razjamev pri-
stojni, 20 cm dolga, komad K 2-65. Najmanj se odda
6 kusov. Razpoložljiva se po povzetju!

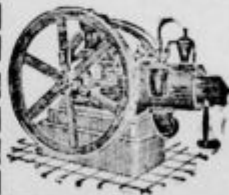
Thalnice Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Kmetelca
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Biskupova Pojasnila dajo se brezplačno.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6.
Heiligenstädterstr. 81 je.

Geno Posteljino Perje

1 kg sivnega skubjenega perja K 2, polbe-
lega K 2-80, belega K 4, finega K 6, naj-
boljšega skubjenega K 8, sivnega puha K 8,
belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg
nadajlje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogate napolnjene,
iz zelo gostega rdečega, modrega,
belega ali rumenega inel-nanking-blaga 1 per-
nica vel. 180x115 cm z blazinama, velikost 80x58, napol-
njena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom
K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16,
vzglavnica K 3, 3-50, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15,
18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-80, 5-90.
Spod. pernice iz gradla 180x115 cm K 13, 15. Razpoložljiva
proti povzetju pošta. prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.
za neupolnjen denar nazaj ali se blago zamenja! — Ce-
niki o žimnicah, odejah, prevlekeh in vsem drugem po-
stelnem blagu zastoj in poštnine prosto. 2255

Uradne ure od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustredni banka Podružnica
českých spořitelén v TRSTU
Sredn. banka českých spořitelén. Piazza del
Vloge na knjižice: Premijne vloge: Ponterosse 2.
4 1/4 0/0 **4 3/4**
Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše.
Bančno trgovanje vseh vrst. 135 53-1
Oddelek za vadje in kavcije.

Uradne ure od 8. rano do 7. ure zvečer.

Važni migljaji za kmetovalce in živinorejce!

Živinski praški, ki jih že dolgo vrsto let izdeluje Karel Richter v Welsu, ki se vedno odlikujejo po njihovi enakomerni kakovosti in sestavi ter so se v teku časa vedno bolj in bolj udomačili pri kmetovalcih, v resnici manjkajo redkokje v hlevu; pozna jih skoro vsak kmetovalec in vsak živinorejec. Radi velikanskih sloparij, ki jih dandanes uganjajo nepošteni ljudje z raznimi živinskimi praški, mora človek biti zelo previden, da ne gre na limanice okoli potujočim agentom. — Kdor hoče biti za vse slučaje osiguran, da bo dobil vedno enakomerno sestavljen živinski prašek, naj zahteva:

Richterjev občeznani, najbolj preizkušeni velški živinski prašek za konje, rogato živino in prašiče!

To je najboljšo sredstvo za rejo in pitanje, poveča množico mleka pri kravah, služi za rast in okrepitev okostja, poveča veselje do žetja in pospešuje prebavo. Richterjev velški živinski prašek ni nobeno tajno sredstvo, ampak snov, katera se sme povsod prosto prodajati, kar je oblastveno dovoljeno. P. n. kmetovalcem svetujemo, naj v slučajih, ako jim živina oboli, pokličejo zdravnika. — Prašek velja 1 zavoj 60 vinarjev, 4 zavoji veljajo 2 kroni ter se dobe povsod po boljših trgovinah, koder više Richterjevi plakati.

Kjer ga ni dobiti, naj se obrne naravnost na
C. RICHTER-jevo lekarno „pri orlu“
v Welsu, Gorenje Avstrijske.

Ustanovljena pred letom 1700.

Manjkati ne bi smel v nobenem kmetijstvu
zdravniški povodec pri telenju.

Olajša pri težkih porodih in napačni legi. Že več let pri tisočih posestnikih v uporabi. Mnogoštevilna hvalna priznanja. Kompletna garnitura K 3. Gosp. prof. dr. Karl Keller na porod. kliniki c. kr. živnozdravniške visoke šole na Dunaju piše: Povodec pri telenju je bil na porod. kliniki z največjo zadovoljnostjo uporabljen in se uporablja istega najbolj priporoča. Izredno praktični pripomoček za živali, ki se preobzrejo ali ki trpe na napenjanju, je

požiralnik.

Tudi pri ščipanju konj kakor je dokazano je velike koristi. — Velik požiralnik (za govedo) K 6.—, majhen požiralnik (za teleta, ovce) K 5.—.

Velški živinski praški se dobe:
Jos. Delsinger, Skofjaloka; Ivan Kranjc, Borovnica; F. Dolenz, Kranj; Fr. Mlakar, Lesce; Brata Kobé, Novomesto; Rudolf Brundula, Guštanj; Rud. Čebulj, Prevalje; R. D. Taurer, Dobrlavas; Lebinger & Bergmann, Litija. 1181

Tvornica stolov

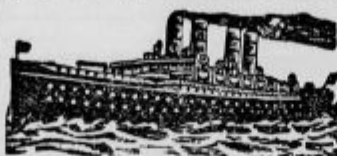
Fran Švigelj,

Breg-Borovnica

rabi več stolarskih
pomočnikov.

Drugo po dogovoru.

1335

vožnja s
2927/07

Cunard Line

Bliznji odhod iz domače luke

Trsta: Pannonia 2./5., Carpathia 15./5., Saxonia 23./5., 1911.

iz Liverpoila: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 29./4., 20./5., 10./6., 8./7., 29./7. 1911, Mauretania 13./5., 3./6., 24./6., 22./7. 1911

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 180.— za odraslo osebo vstevši davek in K 100.— za otroka pod deset let vstevši davek.

V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in varna

Zastopniki in potniki

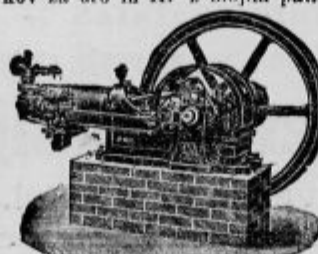
za obisk zasebnih odjemalcev
za sukneno blago za gospode
in dame, se sprejmo proti visoki
proviziji event. pozneje proti
stalnemu plačju pri prvovrstni raz-
položljivosti sukn. Urovnudbe pod
Wettfirma 67828 na anon-
imno pisarno M. Dukes Nachl.
Dunaj I. 1. 1179

Samonaravnost

od naše tovarne
kupijo zasebniki
blago za gospode in dame
najboljše kakovosti po naj-
nižjih tovarniških cenah.
Dobí se vsaka mera. Ostanke
po čudovito nizkih cenah.
Zahte ajte vzorec!
Prva brez razprijilj. tovar. blaga
„**SUDETIA**“
Krnov (Jägerndorf) št. 1.
6178 Avstr.-Slavija.

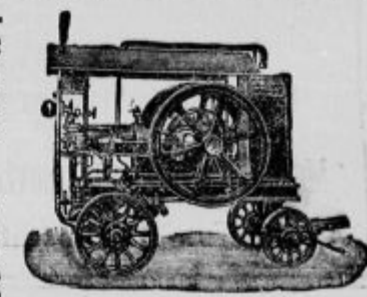
1 do 2 vinarja obratnih stroš-
kov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-
fiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; 4 do 6 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, dalje
2—10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

Izvir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade

ki se napravijo z

Marsnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni

iz malin, citron, jagod, črelenj, dišečih jagod, ki se pro-
dajajo kot pastilje po 2 in 4 vinarje v paket. vrečkah po
2 in 5 vin.

Vsakoletna poraba 80 milijonov kosov

Edina izdelovalnica: 1164

Prva češka akciska družba za orient. sladorne in čoko-
ladne izdelke. Kraj, Vinogradi prej A. MARŠNER.

Zaloga: Dunaj, XI., Theobaldgasse 4.

Več posestev

je na prodaj na Štajerskem.

Kdor želi kupiti, naj piše na naslov: Hotel
„Avstrija“ v Slovenski Bistrici. 1268

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je
izdelana še iz cenenege cementa, odda-
jam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze)

po znižani ceni. — Cementna strešna
opaka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo
vsako poljubno garancijo. 674

♦♦♦ Ivan Jelačin, Ljubljana. ♦♦♦

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lo-
relejskimi lasmi, ki sem jih dobila po
14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iz-
našla sama. To je edino sredstvo proti
izpadanju las, za njih rast in negovanje,
za ojačitev lasišča, pri moških krepko
pospešuje rast brade in že po kratki dobi
daje lasem in bradi naravni blesek in pol-
nost in jih varuje pred prezgodnim osi-
venjem do najvišje starosti.

Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K. Po
pošti se pošilja vsak dan po svetu s pošt-
nim povzetjem ali denar naprej iz tvornice.

ANA CSILLAG

Dunaj I., Kohlmarkt 11/65

kamor je naslavljaljati vsa naročila.

14 *Libbiana*,
Stenurysa nica St. ?

Naročite vzorce, ki se Vam jih pošlje zastonj in franko!

ki hoče pospeševati kožno
nego, ki hoče izgubiti pege,
ter doseči nežno mehko kožo
in belo polt, se umiva le s
Steckenpferd lilijno-miečna mila
(znamka Steckenpferd)
tvrdke Bergmann & Co.,
Testin ob Laibl Komad po
80 v se dobi v vseh lekar-
nah, drogerijah in trgovinah
s parfümum t. t. d. 00

 Inženir-Akademija Wismar a. d. Ostsee
politehnika za stavbne, strojne in elektro-inženirje
in arhitekto; tehnika za želez, beton in izobražbo

**zelo veliko izber blaga vsake vrste,
poštene ugodne cene ter prijazno in
zanesljivo dobro postrežbo.**

230 **Frankenberggasse 4/144.** 12

3140

Uhani, zlato na srebro K	1-80 in nap
14-karatni zlati uhani	5-80 " "
boljše vrste s pravil-	
nimi kamni	8- " "
s diamantom	18- " "
s pravimi briljanti	20- " "

Vse v finih škatulah — pripravno za darilo

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne ugaja, se tekom 8 dni zamenja ali denar povrne.

Sv. Petra cesta Štev. 8

Cenik zastoj in poštnine prosto. Lastna tovarna ur v Švici. - Tovarniška znamka „IKO“. -